

Beschikking

Café 't Fust B.V.
Stadhuisplein 21
3012 AR ROTTERDAM

Ons kenmerk
M2605-14-B6

Uw kenmerk
-

Datum
7 juli 2026

Contact

Afdeling

Bijlagen
4

Onderwerp
Herstelbesluit maatwerkbeschikking

HERSTELBESLUIT van burgemeester en wethouders van Rotterdam.

Onderwerp

Dit herstelbesluit wijzigt de beschikking van 14 november 2024, zoals gewijzigd bij besluit van 14 april 2026 van het college van burgemeester en wethouders inhoudende het stellen van maatwerkvoorschriften met betrekking tot geluid voor de horecagelegenheid met de naam 't Fust op de locatie Stadhuisplein 21 te Rotterdam.

Met het besluit van 14 april 2026 is (onder meer) tegemoetgekomen aan de wens van exploitant om een restaurantfunctie te voeren in de nachtperiode. Hiervoor is de verleende maatwerkbeschikking van 14 november 2024 gewijzigd.

Bij besluit van 14 april 2026 is verzuimd om als gevolg van deze wijziging de hogere waarden voor omliggende panden zoals opgenomen in bijlage 2 aan te passen. Dit herstelbesluit voorziet hierin.

Bovenstaande heeft eveneens tot gevolg dat bijlage 5 bij het onderzoek van Peutz met kenmerk L 1023-36-RA-004 van 4 oktober 2024 is gewijzigd. De gewijzigde bijlage alsmede de verantwoording hiervoor is vastgelegd in document L 1023-36-RA-004-BY5-actualisatie juli 2026.

Wettelijk kader

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en zijn onder andere de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit milieubeheer (grotendeels) niet meer van kracht.

Als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een ontwerp van een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften ter inzage is gelegd op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is, blijft het oude recht van toepassing tot het besluit onherroepelijk wordt (artikel 8.1.5 lid 3 Invoeringsbesluit Omgevingswet).

Dit herstelbesluit is een ondergeschikte wijziging van de beschikking van 14 november 2024, zoals gewijzigd bij het herstelbesluit van 14 april 2026, welke - gelet op de beroepsprocedure die aanhangig is bij de rechtbank Rotterdam – nog niet onherroepelijk is. Uit het overgangsrecht volgt daarom dat dit herstelbesluit wordt beheerst door het oude recht. Dit is bevestigd in de uitspraak van de Rechtbank Den Haag van 17 december 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:19799, waarin is bepaald dat het oude recht van toepassing blijft op een herstelbesluit genomen na 1 januari 2024.

Besluit

Wij besluiten gelet op artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht alsmede gelet op de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit milieubeheer:

1. De hogere waarden in bijlage 2 bij de maatwerkbeschikking te wijzigen;
2. Het aandachtspunt bij voorschrift 1.3.1 te wijzigen zodat dit aandachtspunt luidt: *"Indien in de avond- en/of nachtperiode op een beoordelingspunt twee geluidbelastingen zijn opgenomen (een voor de restaurantfunctie en een voor de uitgaansfunctie), dan geldt de hoogste van beide waarden."*. De inhoudelijke overweging op het maatwerkvoorschrift wordt hierop aangepast, zie 'Grenswaarden op de woningen'.

Motivering ad 1)

Met het herstelbesluit van 14 april 2026 wordt het mogelijk gemaakt om de restaurantfunctie te voeren in een deel van de nachtperiode. Dit leidt ertoe dat voor de restaurantfunctie in de nachtperiode berekend moet worden wat de geluidbelasting is op de panden in de nabije omgeving met een woonbestemming. Deze berekening is uitgevoerd. In bijlage 2 is een tabel toegevoegd voor de restaurantfunctie in de nachtperiode waarin deze resultaten zijn weergegeven.

Ten gevolge van deze (door de exploitant gewenste) aanpassing in de bedrijfssituatie, kan er sprake zijn van een hoger invallend langtijdgemiddelde beoordelingsniveau op de woningen in de omgeving in de nachtperiode in de restaurantfunctie dan in de uitgaansfunctie. De geluidniveaus in de woningen zijn echter niet hoger, doordat de muziek in de restaurantfunctie (veel) minder laagfrequent geluid bevat.

Motivering ad 2)

Gelet op de wijziging van bijlage 2, die ziet op toevoeging van de restaurantfunctie in de nachtperiode, is ook het aandachtspunt bij voorschrift 1.3.1 gewijzigd. Ook voor de nachtperiode geldt dat indien op een beoordelingspunt twee geluidbelastingen zijn opgenomen (een voor de restaurantfunctie en een voor de uitgaansfunctie), dan geldt de hoogste van beide waarden. Dit is tevens aanvullend toegelicht in de inhoudelijke overwegingen, zie 'Grenswaarden op de woningen'.

Bijlagen

Bij deze beschikking treft u de integrale tekst van de maatwerkvoorschriften van 14 november 2024, zoals gewijzigd bij het herstelbesluit van 14 april 2026, met daarin opgenomen de wijzigingen waarin deze beschikking voorziet (aangeduid met een oranje arcering of omkadering). Bijlage 2 wijzigt als gevolg van deze beschikking en is daarom opnieuw toegevoegd. Bijlage 3 en 4 (beantwoording zienswijzen horeca en beantwoording zienswijze Raiffeisen) worden met deze beschikking niet gewijzigd en worden daarom niet opnieuw toegestuurd. Verwezen wordt naar de beschikking van 14 november 2024, waarbij deze beantwoordingen waren bijgevoegd (en overigens ook naar het herstelbesluit van 14 april 2026, waarbij ze nog eens ongewijzigd waren opgenomen).

Bij het herstelbesluit van 14 april 2026 was daarnaast informatief Bijlage 5 bijgevoegd om wijzigingen ten opzichte van het besluit van 14 november 2024 inzichtelijk te maken. Deze bijlage wordt nu niet opnieuw toegevoegd. De wijziging bij het voorliggende herstelbesluit zijn hierboven uitputtend beschreven.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten

Ons kenmerk
M2605-14-B6

Inwerkingtreding en rechtsmiddelen

INHOUDSOPGAVE

HERSTELBESLUIT VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN ROTTERDAM.	1
INHOUDSOPGAVE.....	6
MAATWERKVOORSCHRIFTEN	7
1.1 Gedragsregels en technische voorzieningen	7
1.2 Afwijkende geluidsgrenswaarden ter plaatse van Luciagebouw.....	13
1.3 Afwijkende geluidsgrenswaarden ter plaatse van overige woningen	14
1.4 Afwijkende geluidsgrenswaarden bij festiviteiten	16
PROCEDURELE OVERWEGINGEN.....	17
Huidige vergunnings- en meldingssituatie.....	17
Bevoegd gezag.....	17
Procedure en zienswijze.....	17
Overgangsrecht	17
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN.....	18
Overwegingen en toetsingen voorwaarden maatwerkvoorschriften	18
Aanleiding en noodzaak maatwerkbeschikking.....	18
Toetsingskader	21
Belangenafweging	23
Onderbouwing van de voorschriften.....	26
Deze maatwerkvoorschriften en de Omgevingswet	41
Overige aspecten.....	43
Conclusie	43
BIJLAGE 1: BEGRIPPENLIJST EN LIJST VAN AFKORTINGEN	45
BIJLAGE 2: HOGERE WAARDEN	48
BIJLAGE 3: BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN HORECA EN BELANGHEBBENDEN	49
BIJLAGE 4: BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN RAIFFEISEN	88

MAATWERKVOORSCHRIFTEN

1.1 Gedragsregels en technische voorzieningen

1.1.1

- 1) De inrichting moet aangesloten zijn op het Geluidmonitoringssysteem 2024.
- 2) De drijver van de inrichting is verantwoordelijk voor het goed functioneren en voor het onderhoud van het Geluidmonitoringssysteem 2024.

1.1.2

- 1) Het Geluidmonitoringssysteem 2024 registreert:
 - a) het $L_{eq,3 \text{ min}}$ van het muziekgeluidniveau bij de gevel¹;
 - b) het geopend zijn van de gevel en de deuren van de geluidsluis.
- 2) Het Geluidmonitoringssysteem 2024 dient zodanig afgesteld te zijn, dat het Geluidmonitoringssysteem 2024 een melding van overschrijding ('rood scherm') geeft als het $L_{eq,3 \text{ min}}$ van het muziekgeluid bij de gevel:
 - a) met gesloten gevels hoger is dan het in 'dB(C)' genoemde geluidniveau in voorschrift 1.1.7, of
 - b) met geopende gevels hoger is dan het in 'dB(C)' genoemde geluidniveau in voorschrift 1.1.8
- 3) Het Geluidmonitoringssysteem 2024 dient zodanig afgesteld te zijn, dat het Geluidmonitoringssysteem 2024 in ieder geval een waarschuwing voor een dreigende overschrijding ('geel scherm') geeft als het $L_{eq,3 \text{ min}}$ van het muziekgeluid bij de gevel 1 dB lager of gelijk is aan het in dB(C) genoemde geluidniveau met gesloten gevels in voorschrift 1.1.7 of met geopende gevels in voorschrift 1.1.8.
- 4) De drijver van de inrichting moet bij het bevoegd gezag melden als er een wijziging in de inrichting optreedt die van invloed is op de werking van het Geluidmonitoringssysteem 2024. Het bevoegd gezag kan de drijver van de inrichting verplichten om een nader akoestisch onderzoek te laten uitvoeren betreffende de geluiduitstraling van de inrichting.

1.1.3

- 1) Minimaal een toegangsdeur van de inrichting dient te zijn voorzien van een geluidsluis.
- 2) De deuren van de geluidsluizen zijn zelfsluitend op het moment dat de geluidsluizen conform lid 3) of lid 4) van dit voorschrift in werking zijn.
- 3) Als binnen de inrichting muziekgeluid ten gehore wordt gebracht, moeten, op tijden waarop het terras conform de geldende exploitatievergunning niet in gebruik mag zijn, de gevel(s) inclusief alle deuren van de geluidsluizen gesloten zijn. Alleen voor het onmiddellijk doorlaten van personen en / of goederen mogen de deuren van de geluidsluis geopend worden, met dien verstande dat de buitendeur van de geluidsluis niet gelijktijdig open mag staan met één of meerdere binnendeuren.
- 4) De gevel(s) van de inrichting inclusief de deuren van de geluidsluizen dienen eveneens gesloten te zijn als het $L_{eq,3 \text{ min}}$ van het muziekgeluid bij de gevel meer bedraagt dan het in dB(A) of het in dB(C) genoemde geluidniveau in voorschrift 1.1.8. Alleen voor het onmiddellijk doorlaten van personen en / of goederen mogen de deuren van de geluidsluis geopend worden. De buitendeur van de geluidsluis mag daarbij niet gelijktijdig met één of meerdere binnendeuren open zijn.

¹ Let op: voor betekenis van 'muziekgeluidniveau bij de gevel' zie de begrippenlijst.

1.1.4

Voor het ten gehore brengen van versterkt geluid en voor het tonen van sportwedstrijden op het terras van de inrichting geldt het volgende:

- 1) Het ten gehore brengen van versterkt geluid mag tussen 23:00 uur en 07:00 uur alleen plaatsvinden binnen het gebouw van de inrichting.
- 2) Indien op het terras een live voetbalwedstrijd van Feyenoord of het Nederlands Elftal wordt getoond:
 - a) mag dit uitsluitend indien de wedstrijd voor 21:15 uur is gestart;
 - b) indien de getoonde live wedstrijd om 23:00 uur nog niet is afgelopen, dan mag, in tegenstelling tot hetgeen onder 1) is vermeld, de wedstrijd inclusief versterkt geluid van het scherm tot het einde getoond worden.
- 3) Het geluid van een (tv-)scherm op het terras mag niet versterkt worden met één of meerdere externe speakers.

1.1.5

De drijver van de inrichting draagt zorg voor het opstellen van de (gedrags)regels voor medewerkers², dat medewerkers hiermee bekend zijn en ziet toe op de uitvoering ervan, om geluidsoverlast vanwege de inrichting zoveel mogelijk te voorkomen. In de gedragsregels wordt in elk geval opgenomen:

- 1) het passend en tijdig handelen naar aanleiding van de melding(en) van het Geluidmonitoringssysteem 2024, of, indien de inrichting nog niet is aangesloten op het Geluidmonitoringssysteem 2024, naar aanleiding van de melding(en) van het Geluidmonitoringssysteem 2016;
- 2) het sluiten van de gevel alsmede de geluidssluizen dan wel deuren conform voorschrift 1.1.3;
- 3) onder welke voorwaarden live sportwedstrijden op het terras van de inrichting mogen worden getoond conform voorschrift 1.1.4.

1.1.6

De geluidisolatie van de gesloten gevel van de inrichting voldoet ten minste aan de volgende eisen:

- 1) Een geluidreductie van 43 dB(A) $R_{A(House)}$;
- 2) Een geluidreductie van 24 dB in de 31 Hz octaafband;
- 3) Een geluidreductie van 30 dB in de 63 Hz octaafband.

² Let op: voor betekenis van 'medewerker' zie de begrippenlijst.

1.1.7

Als met gesloten gevels van de inrichting, het $L_{eq,3 \text{ min}}$ van het muziekgeluid bij de gevel 110 dB(C) overschrijdt, draagt de drijver van de inrichting onmiddellijk zorg voor beëindiging van die overschrijding.

(Aandachtspunt bij 1.1.7: De exploitatievergunning kan een lager maximaal toegestaan geluidniveau bevatten. De inrichting dient dan te voldoen aan het maximale toegestane geluidniveau uit de exploitatievergunning.)

1.1.8

- 1) Als tussen 07:00 uur en 23:00 uur met geopende gevels van de inrichting, het $L_{eq,3 \text{ min}}$ van het muziekgeluid bij de gevel 78 dB(A) of 84 dB(C) overschrijdt, draagt de drijver van de inrichting onmiddellijk zorg voor beëindiging van die overschrijding.
- 2) Als tussen 23:00 uur en de conform de geldende exploitatievergunning sluitingstijd van het terras, met geopende gevels van de inrichting, het $L_{eq,3 \text{ min}}$ van het muziekgeluid bij de gevel 77 dB(A) of 83 dB(C) overschrijdt, draagt de drijver van de inrichting onmiddellijk zorg voor beëindiging van die overschrijding.

(Aandachtspunt bij 1.1.8: Tussen sluitingstijd van het terras en 07:00 uur mag de gevel niet geopend zijn als muziek geproduceerd wordt, zoals is gesteld in voorschrift 1.1.3).

1.1.9

- 1) Muziekgeluid op het terras mag alleen ten gehore worden gebracht via een muziekinstallatie, waarvan het geluidniveau begrensd wordt door een door het bevoegd gezag goedgekeurde geluidbegrenzer. De goedkeuring vindt plaats aan de hand van de informatie, die met het Bewijs van afstelling en verzegeling wordt aangeleverd (zie voorschrift 1.1.11).
- 2) De geluidbegrenzer moet binnen één maand na het van kracht worden van dit besluit zijn geïnstalleerd en afgesteld.

1.1.10

Dit artikel beschrijft de wijze van afstellen van de geluidbegrenzer die genoemd is in voorschrift

1.1.9.

- 1) De geluidbegrenzer moet door een akoestisch deskundige zijn afgesteld en zijn verzegeld en wel zodanig dat het equivalente geluidniveau L_{eq} veroorzaakt door speakers die bedoeld zijn om het terras van muziekgeluid te voorzien gemiddeld over het gehele terras op 1,0 meter hoogte gedurende minimaal 1 minuut niet meer bedraagt dan 67 dB(A) of 73 dB(C).
- 2) De afstelling van de geluidbegrenzer als bedoeld in lid 1) dient als volgt te gebeuren:
 - a. er wordt gemeten op een vierkant grid met meetpunten om de 3 meter en die metingen vervolgens energetisch gemiddeld worden; en
 - b. de meetduur is per meetpunt hetzelfde; en
 - c. de meetduur is per meetpunt minimaal 10 seconden; en
 - d. de totale meetduur op alle meetpunten samen is minimaal de tijd die volgt uit lid 1) van dit voorschrift; en
 - e. de meetapparatuur is tenminste gekalibreerd en gecertificeerd conform klasse 2.

- 3) De drijver van de inrichting mag na voorafgaande afstemming en goedkeuring van DCMR de afstelling van de geluidbegrenzer, zoals beschreven onder lid 2), op een andere manier laten uitvoeren, waarbij moet worden aangetoond dat voldaan wordt aan de voorwaarden in lid 1).

1.1.11

Dit artikel beschrijft hoe verantwoording moet worden afgelegd dat voldaan is aan de afstelling van de geluidbegrenzer zoals genoemd in voorschrift 1.1.10, alsmede dat de geluidbegrenzer op de juiste wijze aangesloten is.

Uiterlijk één week na het afstellen en verzegelen van de geluidbegrenzer, moet aan het bevoegd gezag een “Bewijs van afstelling en verzegeling” ter goedkeuring worden aangeboden. Dit Bewijs van afstelling en verzegeling moet zijn opgesteld door de akoestisch deskundige, die de afstelling en verzegeling heeft uitgevoerd en moet tenminste de volgende gegevens bevatten:

- 1) De naam van de akoestisch deskundige.
- 2) De naam van de drijver van de inrichting, dan wel de contactpersoon namens de drijver van de inrichting.
- 3) Een specificatie van de geïnstalleerde geluidbegrenzer met merk, type en serienummer.
- 4) Een specificatie van alle binnen de inrichting aanwezige geluidinstallaties met vermelding van merk, type en serienummers. Hierbij moeten de gegevens van zowel de elektronische componenten (versterkers, mengpanelen, etc.) als ook van de luidsprekers gespecificeerd worden.
- 5) Een actuele overzichtstekening van de inrichting, waarin de locatie(s) van de geluidbegrenzer en van de verschillende onderdelen van de geluidinstallatie is aangegeven.
- 6) Een schema waaruit blijkt op welke wijze de geluidbegrenzer in de keten van de geluidinstallatie geschakeld is (bijv. voor de eindversterker of na het mengpaneel). In dit schema moeten ook de onder 3) en 4) beschreven merk- en typegegevens vermeld worden. Ook moet aangetoond worden, dat de begrenzer niet omzeild kan worden (bijvoorbeeld doordat de kabels van de begrenzer vastgesoldeerd zijn aan de eindversterker of met verzegelde stekkers gemonteerd zijn, die niet verwijderd kunnen worden zonder de verzegeling te verbreken).
- 7) Technische documentatie van de geluidbegrenzer, waaruit de werking van de geluidbegrenzer en de wijze van verzegeling blijkt (bijvoorbeeld een foto van het zegel).
- 8) De datum van afstelling en verzegeling van de geluidbegrenzer.
- 9) De gebruikte meetapparatuur, waarvan is aangetoond dat de meetapparatuur tenminste gekalibreerd en gecertificeerd is conform klasse 2.
- 10) De waarden zowel in dB(A) als in dB(C) waarop de geluidbegrenzer is afgesteld.
- 11) Een onderbouwing waarom op deze waarden is afgesteld en op welke wijze het gemiddelde geluidniveau op het gehele terras bepaald is.

1.1.12

Het bevoegd gezag moet te allen tijde kunnen controleren of de geluidbegrenzer in werking is. Hiertoe moet de geluidbegrenzer op een zichtbare plaats opgesteld zijn. Ook moet in de inrichting een exemplaar van deze maatwerkvoorschriften en van het Bewijs van afstelling en verzegeling aanwezig zijn en op verzoek van een toezichthoudend ambtenaar worden getoond.

1.1.13

- 1) Het is uitsluitend toegestaan de instelling van de geluidbegrenzer te wijzigen en/of de aangebrachte verzegeling te verbreken indien beroep wordt gedaan op voorschrift 1.4.1 of 1.4.2 dan wel voorschrift 1.1.14, en:
 - a) indien een beroep wordt gedaan op voorschrift 1.4.1 of 1.4.2, dient de geluidbegrenzer overeenkomstig voorschrift 1.4.3 op de eerstvolgende dag conform de daartoe gestelde voorschriften opnieuw afgesteld en verzegeld te worden;
 - b) indien een beroep wordt gedaan op voorschrift 1.1.14, dient de geluidsbegrenzer tegelijkertijd met de wijziging van de geluidsinstallatie opnieuw afgesteld en verzegeld te worden conform de daartoe gestelde voorschriften.
- 2) Behoudens voor zover er sprake is van een situatie als bedoeld in dit voorschrift onder 1 aanhef sub a., is het verboden om de begrenzer op enigerlei wijze te omzeilen.

1.1.14

Wijzigingen aan de geluidinstallatie moeten binnen een week worden gemeld aan het bevoegd gezag. Tegelijkertijd met de wijziging moet de geluidbegrenzer conform de voorschriften 1.1.10 en 1.1.11 opnieuw afgesteld en verzegeld worden.

1.1.15

Indien de geluidbegrenzer opnieuw afgesteld en/of verzegeld moet worden, kan dit, na voorafgaande goedkeuring van het bevoegd gezag, ook op een andere wijze gebeuren dan volgens de procedure in de voorschriften 1.1.10 en 1.1.11.

1.1.16

Het meten en berekenen van de geluidniveaus, en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (1999).

1.1.17

- 1) Tot het moment dat de inrichting is aangesloten op het Geluidmonitoringssysteem 2024, moet de inrichting aangesloten zijn op het Geluidmonitoringssysteem 2016.
- 2) Uiterlijk zes maanden na het van kracht worden van dit besluit treden voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 in werking en dient de inrichting dus aangesloten te zijn op het Geluidmonitoringssysteem 2024.
- 3) Voorschrift 1.1.7 treedt in werking zodra de constructie(s) ten behoeve van het realiseren van de geluidisolatie als bedoeld in voorschrift 1.1.6 zijn aangebracht, en in ieder geval uiterlijk twee jaar na het van kracht worden van dit besluit.
- 4) Voorschrift 1.1.3, eerste en tweede lid, treden in werking zodra de geluidsslui(s)/(-zen) zijn gerealiseerd, en in ieder geval uiterlijk twee jaar na het van kracht worden van dit besluit.
- 5) Binnen drie maanden na het aanbrengen van de constructie(s) ten behoeve van het realiseren van de geluidisolatie als bedoeld in voorschrift 1.1.6, en in ieder geval uiterlijk twee jaar na het van kracht worden van dit besluit overlegt de drijver van de inrichting, ter beoordeling aan het bevoegd gezag, een akoestisch rapport om aan te tonen wat de geluidsisolatie(waarde) is van de aangebrachte constructie(s).
- 6) Voorschrift 1.1.6 treedt in werking zodra daaraan, blijktens het in het lid 5) van dit voorschrift 1.1.17 genoemde rapport, wordt voldaan, en in ieder geval uiterlijk twee jaar na het van kracht worden van dit besluit.

1.2 Afwijkende geluidsgrenswaarden ter plaatse van Luciagebouw (Stadhuisplein 30, 3012 AS Rotterdam (meetpunt 03 A op 5 m hoogte uit het rapport van Peutz))

1.2.1

Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,T}$) in de representatieve bedrijfssituatie, veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten, het stemgeluid afkomstig van bezoekers en wachtrijen op het terras en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, mag ter plaatse van de woningen in het Luciagebouw op de gevel in de dag, avond en nachtperiode niet meer bedragen dan:

- 1) 72 dB(A) tijdens de dagperiode (tussen 07:00 en 19:00 uur);
- 2) 72 dB(A) tijdens de avondperiode (tussen 19:00 en 23:00 uur);
- 3) 65 dB(A) tijdens de nachtperiode (tussen 23:00 en 07:00 uur).

(Aandachtspunt bij 1.2.1: Indien het muziekkarakter van het geluid van de inrichting duidelijk hoorbaar is, moet 10 dB opgeteld worden bij de gemeten waarde om te toetsen aan het genoemde geluidniveau.)

1.2.2

Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,T}$) in de representatieve bedrijfssituatie, veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting mag, exclusief stemgeluid en muziekgeluid, ter plaatse van de woningen in het Luciagebouw op de gevel in de dag, avond en nachtperiode niet meer bedragen dan 50 dB(A).

1.2.3

- 1) Het maximaal geluidsniveau L_{Amax} in de representatieve bedrijfssituatie, veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten, het stemgeluid afkomstig van bezoekers en wachtrijen op het terras en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting mag, met uitzondering van het geluid van juichende supporters tijdens het tonen van sportwedstrijden, ter plaatse van de woningen in het Luciagebouw op de gevel niet meer bedragen dan 95 dB(A).
- 2) Het maximaal geluidsniveau L_{Amax} veroorzaakt door juichende supporters tijdens het tonen van sportwedstrijden mag ter plaatse van de woningen in het Luciagebouw op de gevel niet hoger zijn dan 105 dB(A).

1.2.4

- 1) De in 1.2.1 genoemde langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus worden voor de dag- en avondperiode met 10 dB(A) verhoogd als er sprake is van een conform voorschrift 1.1.4 getoonde live voetbalwedstrijd van Feyenoord of het Nederlands Elftal.
- 2) Het onder lid 1 genoemde langtijdgemiddelde beoordelingsniveau geldt, indien de getoonde live voetbalwedstrijd van Feyenoord of het Nederlands Elftal na 22:45 uur eindigt, ook voor de periode vanaf 23:00 tot 15 minuten na het einde van de wedstrijd.

1.3 Afwijkende geluidsgrenswaarden ter plaatse van overige woningen

(Aandachtspunt bij paragraaf 1.3: Als in onderstaande voorschriften een dag-, avond- en/of nachtperiode en/of (geluid)gevoelig(e) gebouw(en) niet specifiek genoemd wordt(/en), dan geldt(/en) voor desbetreffende periode(n) of voor desbetreffende (geluid)gevoelige(e) gebouw(en) de op dat moment geldende (i.v.m. overgangsrecht 5 dB verhoogde) grenswaarde(n) uit het Activiteitenbesluit(), die op het moment van de dagtekening van deze beschikking zijn:*

- voor $L_{Ar,LT}$ op de gevel 55, 50 en 45 dB(A); en
 - voor L_{Amax} op de gevel 75, 70 en 65 dB(A)
- in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

() Dan wel, na het onherroepelijk worden van deze beschikking (als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet), de op dat moment geldende (i.v.m. overgangsrecht 5 dB verhoogde) grenswaarde(n) uit het Omgevingsplan gemeente Rotterdam, die op het moment van de dagtekening van deze beschikking zijn:*

- voor $L_{Ar,LT}$ op de gevel 55, 50 en 45 dB(A); en
 - voor L_{Amax} op de gevel 75, 70 en 65 dB(A)
- in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.)

1.3.1

Ter plaatse van de (geluid)gevoelige gebouwen die bij het van kracht worden van deze beschikking wel als zodanig (d.w.z. als (geluid)gevoelig gebouwen) bestemd zijn volgens het bestemmingsplan / het omgevingsplan, maar nog niet in aanbouw zijn of nog niet zijn gerealiseerd (d.w.z. nog niet zijn getransformeerd tot woning of tot een ander geluidsgevoelig gebouw), mag het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) in de representatieve bedrijfssituatie, veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten, het stemgeluid afkomstig van bezoekers en wachtrijen op het terras en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, op de gevel in de avond- en nachtperiode niet meer bedragen dan de waarde ($L_{Ar,LT}$, inclusief toeslag) van het in bijlage 2 genoemde beoordelingspunt op dat gebouw. De grenswaarde van de avondperiode geldt ook voor de dagperiode, net zoals in voorschrift 1.2.1.

(Aandachtspunt bij 1.3.1: Indien het muziekkarakter van het geluid van de inrichting duidelijk hoorbaar is, moet 10 dB opgeteld worden bij de gemeten waarde om te toetsen aan het genoemde geluidniveau.)

(Aandachtspunt bij 1.3.1: Indien in de avond- en/of nachtperiode op een beoordelingspunt twee geluidbelastingen zijn opgenomen (een voor de restaurantfunctie en een voor de uitgaansfunctie), dan geldt de hoogste van beide waarden.)

1.3.2

- 1) Het maximaal geluidsniveau L_{Amax} in de representatieve bedrijfssituatie, veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten, het stemgeluid afkomstig van bezoekers en wachtrijen op het terras en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, mag, met uitzondering van het geluid van juichende supporters tijdens het tonen van sportwedstrijden, op de gevel van de bestaande (geluid)gevoelige gebouwen:
 - a) aan de Joost Banckertsplaats in de avond- en nachtperiode (19:00 – 07:00 uur) niet meer bedragen dan 72 dB(A);
 - b) aan de Kruiskade 2a t/m 2q in de nachtperiode (23:00 – 07:00 uur) niet meer bedragen dan 68 dB(A);
- 2) Ter plaatse van de (geluid)gevoelige gebouwen die bij het van kracht worden van deze beschikking wel als zodanig (d.w.z. als (geluid)gevoelig gebouwen) bestemd zijn volgens het bestemmingsplan / het omgevingsplan, maar nog niet in aanbouw zijn of nog niet zijn gerealiseerd (d.w.z. nog niet zijn getransformeerd tot woning of tot een ander geluidsgevoelig gebouw), mag het maximaal geluidsniveau L_{Amax} in de representatieve bedrijfssituatie, veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten, het stemgeluid afkomstig van bezoekers en wachtrijen op het terras en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, maar met uitzondering van het geluid van juichende supporters tijdens het tonen van sportwedstrijden, op de gevel in de nachtperiode niet meer bedragen dan de waarde (Nacht, $L_{A,max}$) van het in bijlage 2 genoemde beoordelingspunt op dat gebouw. Als de waarde (Nacht, $L_{A,max}$) in bijlage 2 hoger is dan standaard (of indien het overgangsrecht van toepassing is, 5 dB verhoogde) waarde voor de dag- en/of avondperiode, dan geldt de waarde voor de nacht ook voor de betreffende periode.
- 3) Alle in deze paragraaf 1.3 genoemde maximale geluidsniveaus L_{Amax} (inclusief de onder het aandachtspunt aan het begin van deze paragraaf bedoelde standaard grenswaarden) worden verhoogd naar 15 dB(A) boven het voor dat (geluid)gevoelige gebouw van toepassing zijnde maximale geluidsniveau(s) veroorzaakt door juichende supporters tijdens het tonen van een sportwedstrijd.

1.3.3

- 1) Als er sprake is van een conform voorschrift 1.1.4 getoonde live voetbalwedstrijd van Feyenoord of het Nederlands Elftal, dan worden alle in deze paragraaf 1.3 genoemde langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{A,LT}$ (inclusief de als aandachtspunt aan het begin van deze paragraaf bedoelde standaard grenswaarden) voor de dag- en avondperiode verhoogd naar 10 dB(A) boven het voor dat (geluid)gevoelige gebouw van toepassing zijnde langtijdgemiddelde beoordelingsniveau in de avondperiode.
- 2) Het onder lid 1 genoemde langtijdgemiddelde beoordelingsniveau geldt, indien de getoonde live voetbalwedstrijd van Feyenoord of het Nederlands Elftal na 22:45 uur eindigt, ook voor de periode vanaf 23:00 tot 15 minuten na het einde van de wedstrijd.

1.4 Afwijkende geluidgrenswaarden bij festiviteiten

1.4.1

Tijdens een collectieve of incidentele festiviteit conform artikel 4:2 en 4:3 van de Algemene Plaatselijke Verordening, zijn de paragrafen 1.1 tot en met 1.3 (met uitzondering van voorschrift 1.1.17) niet van toepassing, waarbij de geluidgrenswaarden uit de Algemene Plaatselijke Verordening en/of de evenementenvergunning onverkort van kracht zijn.

1.4.2

Tijdens een evenement (bijvoorbeeld een public viewing) op het Stadhuisplein, waarbij het terras van de inrichting volgens de evenementenvergunning onderdeel is van de openbare ruimte, zijn de paragrafen 1.1 (met uitzondering van voorschrift 1.1.17) tot en met 1.3 niet van toepassing.

1.4.3

Tijdens bovenstaande festiviteiten en evenementen mag via een niet-begrensde geluidinstallatie muziek ten gehore gebracht worden. Indien hiervoor de instelling van de geluidbegrenzer op het terras van de inrichting gewijzigd wordt of de aangebrachte verzegeling verbroken wordt, dan moet op de eerstvolgende dag de geluidbegrenzer opnieuw conform de voorschriften 1.1.10, 1.1.11 en 1.1.15 afgesteld en verzegeld worden. De wijziging van de instelling van de geluidbegrenzer of het verbreken van de aangebrachte verzegeling moet voordat de festiviteit plaatsvindt aan het bevoegd gezag gemeld worden.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Huidige vergunnings- en meldingssituatie

De activiteiten van Café 't Fust gelegen aan Stadhuisplein 21 te Rotterdam vallen onder het Omgevingsplan van gemeente Rotterdam.

De volgende vergunningen en/of meldingen zijn eerder aan de inrichting verleend en/of van de inrichting ontvangen:

Soort vergunning	Datum	Kenmerk	Onderwerp
Hinderwetvergunning	2 januari 1967	H 2.39b 1965	Oprichtingsvergunning
Melding	3 november 2011	Ex.A.0035411.2011	Aanvraag exploitatievergunning en melding Activiteitenbesluit

Bevoegd gezag

Gelet op artikel 1.2 van het Activiteitenbesluit en artikel 8.42, eerste lid, van de Wet milieubeheer zijn wij het bevoegd gezag om maatwerkvoorschriften te stellen.

Procedure en zienswijze

Wij hebben overwogen dat de wijzigingen in dit herstelbesluit geen ingrijpende wijzigingen betreffen aangezien het om verduidelijking gaat of het beter op elkaar laten aansluiten van artikelen. De besluiten kennen geen wezenlijke wijzigingen of verzwaring voor de horecagelegenheden waardoor wij menen dat sprake is van ondergeschikte wijzigingen die niet eerst met een ontwerpbesluit ter inzage hoeven te worden gelegd. Dit herstelbesluit is dan ook niet ter inzage gelegd.

Overgangsrecht

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en zijn de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het Activiteitenbesluit milieubeheer niet meer van kracht. Op grond van artikel 8.1.5, derde lid, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, geldt het daarin opgenomen overgangsrecht van de Omgevingswet. Dit houdt in dat ambtshalve te nemen besluiten volgens de oude wetgeving afgehandeld worden, indien het ontwerpbesluit vóór 1 januari 2024 ter inzage is gelegd en het een besluit betreft op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Het ontwerpbesluit werd op 29 december 2023 ter inzage gelegd zodat dit ambtshalve besluit op basis van het oude recht wordt afgehandeld. In dit besluit is er daarom voor gekozen om de toepasselijke oude wet- en regelgeving, ondanks dat deze vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet is vervallen, te beschrijven als geldend recht.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

Overwegingen en toetsingen voorwaarden maatwerkvoorschriften

Bij het stellen van deze voorschriften hebben wij in ieder geval betrokken:

- De bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken;
- De gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken;
- De met betrekking tot de inrichting en de omgeving waarin deze is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu;
- De mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen;
- De voor onderdelen van het milieu, waarvoor de inrichting gevolgen kan hebben, geldende milieukwaliteitseisen, vastgesteld krachtens of overeenkomstig artikel 5.1 of bij Bijlage 2 van de Wet milieubeheer;
- De redelijkerwijs te verwachten financiële en economische gevolgen van het voorschrift.

Aanleiding en noodzaak maatwerkbeschikking

Op het Stadhuisplein bevinden zich meerdere horecagelegenheden. In de omgeving van Café 't Fust bevinden zich ook meerdere woningen. Het gaat onder andere om woningen aan de Joost Bancckertsplaats, Kruiskade en aan het Stadhuisplein (Luciagebouw).

Er is al langere tijd sprake van overschrijding van de standaardgeluidnormen die gelden op basis van het Activiteitenbesluit op het Luciagebouw. Ook op andere woonbestemming(en) is de feitelijke geluidmissie hoog en dit leidde in het verleden en ook thans tot overlast en klachten daarover van omwonenden. Deze overlast en klachten van omwonenden zijn wel verminderd door het gebruik van een monitoringssysteem door een groot aantal van de horeca-inrichtingen. De invoering van dit monitoringssysteem was onderdeel van een convenant dat in 2012 tussen Rotterdam, DCMR en de horecabedrijven is gesloten.

Door de realisatie van de studentenwoningen in het Luciagebouw ter uitvoering van bestemmingsplan "Lijnbaankwartier-Coolsingel" is de problematiek rondom geluidsoverlast weer geïntensiveerd en prominenter geworden, omdat het Luciagebouw zich op zeer korte afstand van de horeca-inrichtingen aan het Stadhuisplein bevindt.

Uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 19 augustus 2020 volgt dat het na de tussenuitspraak bij herstelbesluit van 17 oktober 2019 opnieuw en gewijzigde bestemmingsplan "Lijnbaankwartier-Coolsingel" onvoldoende rechtszekerheid bood omdat op dat moment niet inzichtelijk was dat met de beoogde maatwerkvoorschriften de bedrijfsvoering van de horeca-inrichtingen niet onevenredig wordt belemmerd en tegelijkertijd een aanvaardbaar woon- en leefklimaat binnen de studentenwoningen wordt gewaarborgd, waarbij ook met onder meer verkeerslawaaï rekening moet worden gehouden. Uit het herstelplan en de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken kon niet worden afgeleid welke geluidruimte in maatwerkvoorschriften zou kunnen worden toegekend aan horeca-inrichtingen en welke maatregelen zouden kunnen worden

voorgeschreven om de bedrijfsvoering van die inrichtingen niet onevenredig te belemmeren en een aanvaardbaar woon- en leefklimaat binnen de studentenwoningen te waarborgen.

De gemeente Rotterdam wil de bestaande horeca op het Stadhuisplein niet onevenredig belemmeren in de bedrijfsvoering en daarnaast in het gebied rondom de Coolsingel en de Lijnbaan woningbouw mogelijk maken en een goed woon- en leefklimaat waarborgen. Daarom heeft de gemeente onderzoek gedaan naar oplossingen en daarbij zoveel mogelijk de stakeholders van de zijde van de horeca en de woningen betrokken. In opdracht van de gemeente heeft Peutz onderzoek gedaan naar de oplossingen. De uitgangspunten en resultaten zijn opgenomen in het rapport van Peutz. Uit dit rapport volgt dat, ook na het treffen van maatregelen, de horeca-inrichtingen aan het Stadhuisplein, waaronder Café 't Fust, ter plaatse van de woningen aan het Stadhuisplein 16-38 (het Luciagebouw) en ter plaatse van de woningen aan de Joost Banckertsplaats vanwege het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau en/of de piekgeluidniveaus niet kunnen voldoen aan de geluidswaarden uit artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit.

Voorts is van belang dat er op het Stadhuisplein meerdere horecagelegenheden zijn gevestigd. Deze brengen in de nachtperiode vrijwel allemaal tegelijkertijd luide muziek ten gehore en op de terrassen van deze horecagelegenheden zijn veel mensen tegelijkertijd aanwezig. Als gevolg daarvan is het niet mogelijk om met een geluidsmeting op de gevel van een woning conform de daarvoor voorgeschreven Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai 1999 (HMRI) vast te stellen welke horecagelegenheid op welk moment welke hoeveelheid geluid maakt.

Uit het voorgaande volgt dat het noodzakelijk is dat wij maatwerkvoorschriften stellen bij Café 't Fust.

Daarom leggen wij, op basis van het rapport van Peutz en de daarbij behorende gegevens, de uitgangspunten daarvan met zowel doel- als middelvoorschriften vast. De doelvoorschriften zijn bedoeld om een hogere geluidbelasting van Café 't Fust op de woningen in de omgeving mogelijk te maken dan op grond van artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit is toegestaan. De doelvoorschriften zijn ook bedoeld om de akoestische uitgangspunten van de exploitatie van Café 't Fust vast te leggen. Omdat het (zoals hiervoor aangegeven) niet mogelijk is om op grond van de HMRI een overtreding van de doelvoorschriften vast te stellen, worden tevens middelvoorschriften opgelegd op basis van de akoestische uitgangspunten van de exploitatie van Café 't Fust. Met deze middelvoorschriften wordt geborgd dat aan de akoestische uitgangspunten van de exploitatie wordt voldaan. De middelvoorschriften bestaan uit gedragsregels en technische voorzieningen (o.a. gevelisolatie). Tevens worden hogere geluidsgrenswaarden opgenomen op de gevel van (geluid)gevoelige gebouwen. Deze maatwerkvoorschriften (en het rapport van Peutz) sluiten aan op de door de pandeigenaren voorgestelde nieuwe gevelconstructie. Als aan de voorschriften van de gevelisolatie en maximaal muziekgeluid wordt voldaan, wordt, gezien de metingen over het stemgeluid, door de individuele inrichtingen voldaan aan de vastgestelde doelvoorschriften met de hogere waarden op de gevel van het Luciagebouw en andere relevante (geluid)gevoelige gebouwen.

Met deze voorschriften weten de inrichtingen, waaronder Café 't Fust, precies waaraan zij moeten voldoen om te kunnen voldoen aan de hogere waarden op het Luciagebouw en andere relevante (geluid)gevoelige gebouwen. Deze gedrags- en technische voorschriften zijn hiermee inzichtelijk, handhaafbaar en voldoen aan de wettelijke eisen en rechtszekerheid.

Bij het stellen van de maatwerkvoorschriften hebben wij rekening gehouden met de relevante onderdelen van het bestemmingsplan 'Lijnbaankwartier-Coolsingel' zoals vastgesteld op 3 februari 2022 (welk besluit ten tijde van dit herstelbesluit is herzien bij besluit van de gemeenteraad van 2 oktober 2025 en op 10 oktober 2025 is gepubliceerd. Voor zover in dit document gesproken wordt over het bestemmingsplan, is dat inclusief het op 10 oktober 2025 gepubliceerde herstelbesluit). In het bijzonder hebben wij rekening gehouden met:

- 1) De gestelde cumulatieve etmaalwaarde van 35 dB(A) binnen in de studentenwoningen op het Stadhuisplein 16 - 38 (het Luciagebouw).
- 2) De voor het Luciagebouw vereiste gevelisolatie van tenminste 43,9 dB(A) R_{Ahouse} .

Uit het rapport van Peutz, gelezen in samenhang met het voorgaande, volgt een samenhangend pakket van maatregelen:

- 1) In het bestemmingsplan én maatwerkvoorschriften op grond van het Activiteitenbesluit voor de horeca inrichtingen een hogere geluidimmissie toestaan dan in artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit. Hiertoe worden andere (hogere) waarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) en het maximaal geluidsniveau L_{Amax} op nabijgelegen (geluid)gevoelige gebouwen vastgesteld. In het bestemmingsplan is daarvoor geen dB(A)-waarde, maar een dB(C)-waarde van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau per horeca-inrichting vastgelegd op het Luciagebouw.³
- 2) In het bestemmingsplan Lijnbaankwartier-Coolsingel een maximale cumulatieve etmaalwaarde van 35 dB(A) binnen in de studentenwoningen op het Stadhuisplein 16 - 38 (het Luciagebouw) vaststellen.
- 3) In het bestemmingsplan verplichten tot gevelisolatie van tenminste 43,9 dB(A) R_{Ahouse} aan het Luciagebouw.
- 4) In de maatwerkbesluiten de horeca inrichtingen (hierop zijn enkele uitzonderingen) verplichten tot gevelisolatie waarbij het niveau van geluidisolatie per inrichting wordt vastgesteld.
- 5) In maatwerkbesluiten de horeca inrichtingen verplichten tot het treffen van diverse technische voorzieningen (o.a. Geluidmonitoringssysteem 2024, geluidsluizen) en het in acht te nemen van gedragsregels.

Dit maatregelenpakket is neergelegd in de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan én is neergelegd in besluiten trekkende tot het stellen van maatwerkvoorschriften op grond van het Activiteitenbesluit voor de verschillende betrokken horeca-inrichtingen, waarvan het onderhavige besluit er één is.

Dit maatregelenpakket borgt naar het oordeel van het gemeentebestuur enerzijds dat er wordt voorzien in een passend niveau van bescherming tegen geluidhinder en in een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Anderzijds doet het naar het oordeel van het gemeentebestuur recht aan de belangen van de bestaande horeca en leidt het niet tot een onevenredig belemmering in de bedrijfsvoering van de horeca.

³ De wijziging in dit herstelbesluit waarin in delen van de nacht ook de restaurantfunctie mogelijk wordt gemaakt, heeft tot gevolg dat de dB(C)-waarde op het Luciagebouw hoger is dan oorspronkelijk werd gedacht, wat gevolgen heeft voor de exploitatieruimte die is opgenomen in artikel 3.4.8 van het bestemmingsplan Lijnbaankwartier-Coolsingel, herziening 2025. Dit zal in het kader van de procedure tegen het bestemmingsplan worden hersteld.

Toetsingskader

Activiteitenbesluit

De activiteiten van Café 't Fust vallen onder het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling milieubeheer (Activiteitenregeling).

Op grond van artikel 8.42, eerste lid, van de Wet Milieubeheer, in samenhang met artikel 2.20 van het Activiteitenbesluit kan het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot het vaststellen van andere waarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$), het maximaal geluidsniveau (L_{Amax}), en in de inrichting aan te brengen technische voorzieningen en in de inrichting in acht te nemen gedragsregels. In dit besluit wordt hieraan toepassing gegeven.

Op grond van artikel 2.20, eerste lid, van het Activiteitenbesluit kan het bevoegd gezag in een maatwerkvoorschrift andere waarden vaststellen voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidsniveau L_{Amax} .

Artikel 2.20, tweede lid, van het Activiteitenbesluit clauseert deze bevoegdheid voor wat betreft het vaststellen van hogere waarden (zoals hier aan de orde) in die zin, dat dit slechts mogelijk is als een etmaalwaarde van maximaal 35 dB(A) wordt gewaarborgd in geluidsgevoelige ruimten, zoals woningen in de omgeving van de desbetreffende inrichting. Hieraan voegt de Nota van Toelichting op artikel 2.20 Activiteitenbesluit (Stb. 2007, 415 p. 201-211) het volgende toe. Als de gewenste verhoging van de geluidsgrenswaarden voortkomt uit individuele bedrijfseconomische redenen en indien is aangetoond dat maatregelen onvoldoende soelaas bieden, dan moet het bevoegd gezag een belangenafweging maken tussen de belangen van de bedrijven en de belangen van de woonomgeving rond de inrichting.

Op grond van artikel 2.20, vijfde lid, van het Activiteitenbesluit kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift bepalen dat er technische voorzieningen moeten worden aangebracht en/of gedragsregels in acht worden genomen om aan de geluidsgrenswaarden te voldoen.

Op grond van artikel 2.20, zesde lid, van het Activiteitenbesluit kan het bevoegd gezag in afwijking van de waarden, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19 dan wel 2.19a, bij maatwerkvoorschrift voor bepaalde activiteiten in een inrichting, anders dan festiviteiten als bedoeld in artikel 2.21, andere waarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidsniveau L_{Amax} vaststellen.

In het bestemmingsplan Lijnbaankwartier-Coolsingel is daarnaast bepaald dat de cumulatieve etmaalwaarde van 35 dB(A) binnen in de studentenwoningen op het Stadhuisplein 16-38 (het Luciagebouw) op grond van de geluiduitstraling van de horeca-inrichtingen aan de noordzijde van het Stadhuisplein niet mag worden overschreden, uitgaande van een gevelisolatie van die woningen van tenminste 43,9 dB(A) R_{Ahouse} . Als daaraan voldaan wordt, wordt tevens voldaan aan de in artikel 2.20 tweede lid van het Activiteitenbesluit gestelde etmaalwaarde van 35 dB(A) per afzonderlijke inrichting.

Overgangsrecht door het van toepassing worden van het Activiteitenbesluit

Op 1 december 1992 is het Besluit horecabedrijven Hinderwet in werking getreden (Stb. 1992, 298). Gelijktijdig met het Besluit horecabedrijven Hinderwet is het Besluit aanwijzing horecabedrijven Hinderbesluit in werking getreden (Stb. 1992, 297). Met de inwerkingtreding van het Besluit aanwijzing horecabedrijven Hinderbesluit is het horecabedrijf als inrichting onder de werking van de Hinderwet komen te vallen.

Het Besluit horecabedrijven Hinderwet is op 25 maart 1993 vervangen door het Besluit horecabedrijven milieubeheer (Stb. 1993, 103). Ingevolge voorschrift 2.2 van bijlage 1 bij het Besluit horecabedrijven milieubeheer, voor zover hier van belang, mag in afwijking van voorschrift 2.1 voor inrichtingen die reeds zijn opgericht vóór de datum waarop dit besluit op die inrichting van toepassing wordt, het equivalente geluidniveau 55, 50 en 45 dB(A) bedragen, met dien verstande dat indien ten behoeve van die inrichting een vergunning krachtens artikel 8.1 van de Wet milieubeheer, de Hinderwet of artikel 12 van de Wet geluidhinder is verleend, het equivalente geluidniveau niet hoger mag zijn dan de waarde die is vastgelegd in die vergunning.

Op 1 oktober 1998 is het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer in werking getreden (Stb. 1998, 322). Ingevolge voorschrift 1.1.7 van het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer worden de waarden voor het equivalente geluidniveau van 50, 45 en 40 dB(A) met 5 dB(A) verhoogd in gevallen waarin voorschrift 2.2 van bijlage 1 van het Besluit horecabedrijven milieubeheer op de inrichting van toepassing was, tenzij lagere waarden waren vastgelegd in de milieuvergunning die gold op 1 december 1992. In dat geval gelden die lagere waarden.

In de Hinderwetvergunning van de inrichting van 2 januari 1967 zijn geen geluidsniveaus opgenomen. Omdat in de genoemde Hinderwetvergunning geen lagere waarden zijn opgenomen dan genoemd in voorschrift 2.2 van bijlage 1 bij het Besluit horecabedrijven milieubeheer, mocht het equivalente geluidniveau 55, 50 en 45 dB(A) bedragen.

Op 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) in werking getreden. Ingevolge artikel 2.17a, worden de in artikel 2.17 genoemde waarden met 5 dB(A) verhoogd indien onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 2.17 op grond van voorschrift 1.1.7 van de bijlage bij het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer hogere waarden golden. Omdat onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 2.17 op grond van voorschrift 1.1.7 van de bijlage bij het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer hogere waarden golden, worden de in artikel 2.17 Activiteitenbesluit genoemde waarden met 5 dB(A) verhoogd.

Belangenafweging

Het bevoegd gezag is van oordeel dat, met inachtneming van het navolgende, in het kader van dit maatwerk er een zorgvuldige belangenafweging heeft plaatsgevonden tussen enerzijds een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en anderzijds geen onevenredige belemmering van de bedrijfsvoering van de inrichting. Door middel van doelvoorschriften worden hogere geluidimmissies toegestaan dan in artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit. Om te waarborgen dat binnen geluidgevoelige ruimten in de woningen in de omgeving van de inrichting een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is, zijn door bureau Peutz metingen en berekeningen gedaan. Deze zijn vastgelegd in het rapport van Peutz.

Daarnaast worden in dit maatwerk diverse middelvoorschriften gesteld t.b.v. de bescherming van omliggende (geluid)gevoelige gebouwen tegen het horecageluid. Deze voorschriften zijn naar de mening van het bevoegd gezag goed uitvoerbaar en gebruikelijk in vergelijkbare situaties. Met bijvoorbeeld de keuze voor het verplichten tot het gebruik van het geluidmonitoringssysteem i.p.v. een geluidbegrenzer is tegemoet gekomen aan de wensen van de horeca om hun geluid zelf te kunnen reguleren.

De onderhavige maatwerkvoorschriften leiden naar het oordeel van het bevoegd gezag dan ook niet tot een onevenredige belemmering van de bedrijfsvoering van Café 't Fust. Dit wordt hierna verder toegelicht.

Andere (hogere) geluidwaarden

Uit het rapport van Peutz blijkt dat op diverse woningen en (geluid)gevoelige gebouwen in de omgeving van de inrichting de standaard geluidgrenswaarden uit artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit worden overschreden. Op basis van het Activiteitenbesluit artikel 2.20 eerste lid worden daarom andere (hogere) geluidgrenswaarden vastgesteld ter plaatse van de omliggende woningen (o.a. het Luciagebouw) en (geluid)gevoelige gebouwen, opdat de horeca-inrichtingen aan het Stadhuisplein, waaronder Café 't Fust, niet onevenredig worden belemmerd in hun bedrijfsvoering, maar waarbij wel een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd bij de woningen en overige (geluid)gevoelige gebouwen.

- Luciagebouw – $L_{A,r,LT}$

In het bestemmingsplan Lijnbaankwartier-Coolsingel is opgenomen dat de gezamenlijke geluidbelasting van de horecagelegenheden aan het Stadhuisplein in de studentenwoningen op het Stadhuisplein 16-38 (Luciagebouw) 35 dB(A) mag zijn. Uit het rapport van Peutz blijkt dat hieraan kan worden voldaan. Daarmee wordt ten aanzien van het Luciagebouw tevens (automatisch) voldaan aan de in artikel 2.20 tweede lid van het Activiteitenbesluit gestelde etmaalwaarde van 35 dB(A) per afzonderlijke inrichting.

- Joost Banckertsplaats – $L_{A,r,LT}$

Omdat de woningen aan de Joost Banckertsplaats in 2012 zijn voorzien van nieuwe beglazing met dubbel glas, mag voor een dergelijke gevel worden gesteld dat deze minimaal een geluidisolatie van 20 dB zal hebben in de dominante octaafbanden vanwege stemgeluid. De etmaalwaarde van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau vanwege de inrichting is volgens het rapport van Peutz niet hoger dan 55 dB(A), en rekening houdend met de gevelisolatie van de woningen blijkt dat voldaan kan worden aan de binnenwaarde van 35 dB(A) etmaalwaarde.

- Kruiskade, Rodezand en Manhaveflat – $L_{Ar,LT}$

In de omgeving van de inrichting bevinden zich ook woningen aan de Kruiskade, bij de Rodezand (de nieuwe woningen 'Post' boven het oude postkantoor) en bij de Manhaveflat. Uit het rapport van Peutz volgt dat bij deze woningen op de gevel wordt voldaan de standaard grenswaarden uit het Activiteitenbesluit voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau.

- Overige (geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting – $L_{Ar,LT}$

Ook voor diverse overige (geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting zijn hogere geluidsgrenswaarden opgenomen voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$). Deze (geluid)gevoelige gebouwen⁴ zijn genoemd in de voorschriften 1.3.1 en 1.3.2 tweede lid, gelezen in combinatie met bijlage 2. Dat dit aanvaardbaar kan worden geacht volgt uit de verplichting in het vigerende bestemmingplan, inhoudende dat nieuwe geluidgevoelige objecten (waaronder begrepen transformatie van bijvoorbeeld kantoorpand naar woning) ter plaatse van de aanduiding "Overige zone - aandachtsgebied geluid" alleen mogen worden gerealiseerd als daarbij binnen de geluidsgevoelige ruimten dan wel verblijfsruimten door de initiatiefnemer een etmaalwaarde van maximaal 35 dB(A) gecumuleerd wordt gewaarborgd. Daarmee wordt tevens (automatisch) voldaan aan de in artikel 2.20 tweede lid van het Activiteitenbesluit gestelde etmaalwaarde van 35 dB(A) per afzonderlijke inrichting.

- L_{Amax} voor Luciagebouw, Joost Banckertsplaats, Kruiskade, Rodezand, Manhaveflat en overige (geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting

Voor alle hiervoor genoemde (geluid)gevoelige gebouwen wordt met de gestelde geluidwaarden voor het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) voorzien in een – mede gelet op de binnenstedelijke locatie van de (geluid)gevoelige gebouwen waar een hogere geluidstolerantie van bewoners mag worden geleverd – aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Voor het Luciagebouw, dat direct naast de terrassen ligt, wordt dit aanvaardbare woon- en leefklimaat bovendien geborgd door de zeer goed isolerende gevel. De maximale geluidniveaus zijn vergelijkbaar met de (gebruikelijke) geluidniveaus en het type geluid van passanten in het horecagebied rondom het Stadhuisplein, de Lijnbaan en de Kruiskade, zoals ook volgt uit het rapport van Peutz.

Geluidmonitoringssysteem

De inrichting was al aangesloten bij een bestaand monitoringssysteem (hierna aangeduid als het "Geluidmonitoringssysteem 2016" dan wel "GMS 2016", wij verwijzen dienaangaande naar de begrippenlijst), en het nieuw in te voeren monitoringssysteem (hierna aangeduid als het "Geluidmonitoringssysteem 2024" dan wel "GMS 2024", wij verwijzen dienaangaande naar de begrippenlijst) werkt voor de exploitant op vergelijkbare wijze. De exploitant kan in de eerste plaats zelf optreden als het systeem een waarschuwing of een melding geeft.

Er wordt gekozen voor een nieuw monitoringssysteem (GMS 2024) in plaats van behoud c.q. handhaving van het huidige monitoringssysteem (GMS 2016), omdat het Geluidmonitoringssysteem 2016 niet geschikt is voor het Luciagebouw. In het Geluidmonitoringssysteem 2016 is herkenbaarheid van muziekgeluid de leidraad. Het is dan mogelijk dat het GMS 2016 op de Joost Banckertsplaats geen rood scherm geeft, bijvoorbeeld als

⁴ Daaronder begrepen ook die (bestaande) gebouwen die wel als zodanig (d.w.z. als een (geluid)gevoelig gebouw) planologisch zijn bestemd volgens het vigerende bestemmingsplan, maar aan welke '(geluid)gevoelige bestemming' op dit moment geen invulling wordt gegeven. Bijvoorbeeld panden die als kantoorpand in gebruik zijn, maar die tevens een woonfunctie hebben volgens het vigerende bestemmingsplan (en dus zonder voorafgaande omgevingsvergunning direct in gebruik kunnen worden genomen als woning).

gevolg van een bij de Joost Banckertsplaats lokaal optredend hoog achtergrondgeluidniveau waardoor het muziekgeluidniveau weliswaar hoog is maar ter plaatse toch niet herkenbaar, terwijl er op het Luciagebouw wel een overschrijding is van het toegestane geluidniveau. Het GMS 2016 is ook niet geschikt als het verplaatst wordt van de Joost Banckertsplaats naar het Luciagebouw. Door o.a. de nabije ligging van de inrichting ten opzichte van het Luciagebouw zou een inrichting aan het Stadhuisplein bij het meten met de leidraad van het GMS 2016 (zijnde op basis van de herkenbaarheid van muziekgeluid) sneller, maar ook ten onrechte, een rood scherm kunnen krijgen. De exploitant zou daarom, met het GMS 2016 op de plek van het Luciagebouw, beperkt worden als er op basis van herkenbaarheid op het Luciagebouw rode schermen zouden komen.

Om deze reden wordt er dan ook gekozen voor een nieuw geluidmonitoringssysteem (het Geluidmonitoringssysteem 2024), dat zowel voor het Luciagebouw als de overige woningen controleert of er al dan niet te veel muziekgeluid is. Het GMS 2024 zal niet meten op basis van herkenbaarheid van muziekgeluid, maar op basis van het muziekgeluidniveau in de inrichting bij de gevel van de inrichting. Samen met de berekende overdracht van het geluid naar de woonomgeving, kan met het GMS 2024 de geluidimmissie bewaakt worden. Het gelijktijdig in werking hebben van twee verschillende geluidmonitoringsystemen (GMS 2016 en GMS 2024) is onnodig belastend voor de horeca en daarmee onwenselijk. Zoals aangegeven, kan de exploitant in de eerste plaats zelf optreden als het systeem een waarschuwing of een melding geeft. Het GMS 2024 dient op de eerste plaats dan ook ter zelfregulering.

Gevelisolatie

De gevel (de constructie die een ruimte in een gebouw scheidt van de buitenlucht) van de inrichting aan de zijde van het Stadhuisplein kan bestaan uit meerdere onderdelen. Er is minimaal één ingang met een geluidsluis die bestaat uit in ieder geval een binnen- en een buitendeur. Daarnaast zijn er andere delen van de gevel die al dan niet geopend kunnen worden. Deze andere te openen geveldelen hebben geen sluis en bestaan met name uit al dan niet dubbel uitgevoerde (schuif)puien, vouwanden en/of terrasdeuren.

De gevelisolatie die door bureau Peutz is toegepast in de berekening komt voort uit een voorstel vanuit de pandeigenaar voor het toepassen van een nieuwe gevel (inclusief sluis) die is uitgewerkt in een rapport van Buro Bouwfysica (d.d. 14-11-2023, kenmerk 18208.15.v3) dat onderdeel is van de aanvraag van de pandeigenaar voor de omgevingsvergunning. In deze notitie wordt onder meer uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- een bouwkundige scheiding tussen de begane grond en de eerste verdieping;
- een reductie R_{Ahouse} van circa 43 dB(A) voor de gevel op de begane grond;

Daarnaast is uitgegaan van een afname van het geluidniveau van het midden van de inrichting naar de gevel van 1 dB, hetgeen is toegelicht in het rapport van Peutz.

Het toepassen van (een nieuwe) gevel(isolatie) is o.a. noodzakelijk vanwege de woningen aan het Stadhuisplein 16-38 (Luciagebouw). Om te voorkomen dat de inrichting en gebouweigenaar onevenredig worden belemmerd in de bedrijfsvoering door het moeten treffen van adequate gevelisolatie, deelt de gemeente mee in financiële lasten die voor de eigenaar van het pand daarmee gepaard gaan. Een voorwaarde voor de bijdrage van de gemeente is dat de gevel voldoet aan de vereiste geluidisolatie. De financiële afspraken tussen pandeigenaar en gemeente Rotterdam worden gemaakt in een privaatrechtelijke ontwikkelovereenkomst.

Overige uitgangspunten

De overige uitgangspunten (geluidniveau in de inrichting, het muziekspectrum en de bezoekersaantallen op het terras zijn allemaal conform door de exploitant (of zijn akoestisch adviseur) opgegeven waarden. In het rapport van Peutz is dit nader omschreven.

Onderbouwing van de voorschriften

Aansluiting bij het Geluidmonitoringssysteem 2024 (voorschriften 1.1.1, 1.1.2, 1.1.7 en 1.1.8)

Op 27 november 2012 heeft Café 't Fust zich aangesloten bij de Overeenkomst Geluidmonitoringssysteem Stadhuisplein Rotterdam en omgeving. Deze overeenkomst verviel van rechtswege op 1 december 2015 en is op 6 juli 2016 vervangen door een nieuwe versie van de Overeenkomst Geluidmonitoringssysteem Stadhuisplein Rotterdam en omgeving (dit is het Geluidmonitoringssysteem 2016, zie ook de begrippenlijst) die van rechtswege vervallen is op 1 juli 2019. Vanwege de geluidproblematiek, die extra prominent is geworden door de realisatie van studentenwoningen aan het Stadhuisplein, is nog geen nieuwe overeenkomst afgesloten.

Café 't Fust heeft aangegeven voorstander te zijn van het in stand houden van een op zelfregulatie gericht geluidmonitoringssysteem. Het monitoringssysteem is onder andere behulpzaam voor de ondernemer om een soepele overgang van de restaurantfunctie (open pui en deuren met relatief lage muziekgeluidsniveaus binnen) naar de uitgaansfunctie (gesloten pui en deuren met hoge muziekgeluidsniveaus binnen) mogelijk te maken. Door tijdige waarschuwing vermindert het risico op geluidsoverlast bij omwonenden. De flexibele exploitatie van de inrichting wordt hiermee gefaciliteerd.

Het bevoegd gezag is ook van mening dat het in stand houden van een geluidmonitoringssysteem wenselijk is voor een flexibele exploitatie van de inrichting en bescherming van omwonenden tegen geluidsoverlast. Zonder een geluidmonitoringssysteem zijn minder flexibele technische voorzieningen noodzakelijk, zoals aparte geluidsystemen met geluidsbegrenzers voor de restaurantfunctie en de uitgaansfunctie.

Een reden om te werken met een nieuw geluidmonitoringssysteem (GMS 2024) is dat het op dit moment praktisch niet mogelijk is om met geluidmetingen bij de woningen de geluidsniveaus van iedere afzonderlijke inrichting te controleren. Hiervoor ontbreekt naar mening van het bevoegd gezag een bewezen meetmethode. Er is hier namelijk sprake van een geluidstechnisch complexe situatie. Er zijn circa tien naast elkaar gelegen horeca-inrichtingen die tegelijk muziek maken in verschillende bedrijfssituaties. Ook kunnen daarbij verschillende delen van de horeca-gevels (deels) open zijn, is er wel of geen sprake van muziekgeluid op het terras, is er sprake van stemgeluid vanaf de terrassen en is er sprake van veel stoorgeluid vanaf het plein. Gelet op het voorgaande, is in het onderhavige besluit gekozen voor het maximeren van het muziekgeluid binnen de inrichting, de monitoring daarvan door middel van aansluiting bij het Geluidmonitoringssysteem 2024 (ook wel genoemd "GMS 2024").

Het voorschrijven van aansluiting bij het GMS 2024 in maatwerkvoorschriften was in de overeenkomst van 6 juli 2016 aangekondigd. In deze beschikking is het nu vastgelegd in voorschrift 1.1.1. De drijver van de inrichting zal ervoor moeten zorgen dat het systeem naar behoren functioneert en dat onderdelen van het systeem niet beschadigd raken. Als het GMS 2024 niet naar behoren functioneert, of als daar twijfels over zijn, moet dit gemeld worden bij het bevoegd

gezag en moet contact opgenomen worden met de technisch beheerder van het systeem om het systeem te controleren en/of te repareren.

Het GMS 2024 is een technische voorziening als bedoeld in artikel 2.20, vijfde lid, van het Activiteitenbesluit, dat noodzakelijk is om aan de gestelde geluidsnormen te voldoen. Het GMS 2024 is bedoeld voor zelfregulering door de inrichting.

Het GMS 2024, waarvan de essentiële kenmerken zijn vastgelegd in voorschrift 1.1.2 en waarvan de overige kenmerken in een gebruiksovereenkomst (tussen de exploitant van de inrichting en de gemeente) worden vastgelegd, beoogt net als het GMS 2016 om de geluiduitstraling van de inrichting naar de omgeving te beheersen. De meeste hinder en kans op overschrijding van de grenswaarden bij de woningen vindt plaats als de gevel geopend is en het geluidniveau in de inrichting hoger is dan het geluidniveau dat hoort bij 'achtergrondmuziek' zoals opgenomen in voorschrift 1.1.8. Daarom is het GMS 2024 gericht op het voorkomen van te hoge muziekgeluidniveaus bij een geopende gevel. Bij gesloten gevel is het toegestane geluidniveau in de inrichting conform voorschrift 1.1.7 dusdanig hoog dat de kans gering is op overschrijdingen van de grenswaarden bij de woningen. Desondanks is het ook wenselijk om bij gesloten gevels hinder te voorkomen en monitort het GMS 2024 dus ook het geluidsniveau bij gesloten gevel.

Het GMS 2024 bestaat uit een microfoon in het gebouw van de inrichting van klasse 1 (conform IEC 61672-1), op een locatie waar het muziekgeluid dominant is en een systeem dat geautomatiseerd constateert of de gevel open staat of dat beide deuren van de geluidsluis tegelijkertijd open staan. Indien de gevel open staat, of beide deuren van de geluidsluis open staan, controleert het GMS 2024 of de dB(C)-waarde van het geluidniveau uit voorschrift 1.1.8 bij de gevel niet overschreden wordt. Als dit geluidniveau uit voorschrift 1.1.8 benaderd wordt met openstaande geveldelen of geopende deuren van de geluidsluis geeft het GMS 2024 een waarschuwing voor een dreigende overschrijding (geel scherm) en als het overschreden wordt een melding van overschrijding (rood scherm). Te allen tijde controleert het GMS 2024 of de dB(C)-waarde van het geluidniveau uit voorschrift 1.1.7 niet overschreden wordt.

Het GMS 2024 reageert op het geluidniveau in dB(C) (en niet in dB(A)), omdat daarmee ook direct voorkomen wordt dat er te veel basgeluid geproduceerd wordt, en omdat het systeem daardoor minder snel reageert op luid stemgeluid. De drijver van de inrichting heeft bij een melding van het systeem dan ook de keus om het geluid zachter te zetten, de bassen te verminderen of om de gevel en de deuren van de sluis te sluiten. De gele en rode schermen, de heersende geluidniveaus en eventuele andere relevante zaken die nodig zijn om te kunnen bepalen welke actie wenselijk is, moeten daarom zowel voor de DJ als voor de portier en het bedienende personeel zichtbaar zijn.

Naast dat het Geluidmonitoringssysteem 2024 bedoeld is voor zelfregulering, is het ook van belang voor de handhaving van de in de voorschriften 1.1.7 en 1.1.8 opgenomen voorschriften die de drijver van de inrichting verplichten om ervoor zorg te dragen dat overschrijdingen van de in die voorschriften vervatte muziekgeluidniveaus binnen de inrichting onmiddellijk worden beëindigd. Het bevoegd gezag kan aan de hand van de registraties van het GMS 2024 bepalen of, wanneer en hoe lang er sprake was van overschrijdingen van de geluidniveaus binnen de inrichting en of er sprake is van overtreding van de voorschriften. Ook is het behulpzaam bij de handhaving van het voorschrift om de gevel inclusief geluidsluizen van de inrichting na sluitingstijd van het terras, uitgezonderd voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen door de sluis, gesloten te houden. (Zie hiervoor ook de toelichting bij het kopje '*Sluiten van gevel en (geluidsluis)deuren*').

Omdat in de nacht eerder sprake is van herkenbaarheid van muziek op de Joost Banckertsplaats dan in de dag en avond, is het mogelijk af te spelen muziekgeluidniveau in de nacht lager dan in de dag- en avondperiode, en kan er geen muziek op de terrassen wordt afgespeeld (zie onder meer het addendum van het rapport van Peutz met kenmerk FS/MO/DvdH/L 1023-58-NO en de toelichting in deze beschikking onder het kopje '*Sluiten van gevel en (geluidsluis)deuren*'). Daarom is in voorschrift 1.1.8 een onderscheid gemaakt tussen het toegestane muziekgeluidniveau in de inrichting in de dag- en avondperiode en in de periode in de nacht dat de terrassen open zijn

In gebruik nemen Geluidmonitoringssysteem 2024 (voorschrift 1.1.2 in combinatie met 1.1.6 en 1.1.17)

Het ligt voor de hand dat de inrichting aangesloten dient te zijn op het GMS 2024 (en dit systeem ook dient te gebruiken) nádat de gevelisolatie (als bedoeld in voorschrift 1.1.6) is aangebracht. De nieuwe gevels zijn in 2025 aangebracht. Omdat in de praktijk enkele weken nodig zijn om na de aanpassing van de gevels het GMS technisch gezien aan te sluiten, is in voorschrift 1.1.17 opgenomen dat de inrichting aldus aangesloten dient te zijn op het Geluidmonitoringssysteem 2024 binnen zes maanden na het van kracht worden van dit besluit. In de tussenliggende periode (d.w.z. totdat de inrichting moet zijn aangesloten op het Geluidmonitoringssysteem 2024) moet de inrichting het Geluidmonitoringssysteem 2016 (waarvan de kenmerken zijn vastgelegd in de Overeenkomst Geluidmonitoringssysteem Stadhuisplein Rotterdam en omgeving van 6 juli 2016) blijven gebruiken.

Sluiten van gevel en (geluidsluis)deuren (voorschrift 1.1.3 en 1.1.8)

Bij de inrichtingen aan het Stadhuisplein (waaronder Café 't Fust) is sprake van twee verschillende vormen van exploitatie: de restaurantfunctie en de uitgaansfunctie. De inrichting is ofwel in de restaurantfunctie, ofwel in de uitgaansfunctie. De drijver van de inrichting kan in principe elk moment van de dag tot sluitingstijd van het terras zelf kiezen in welke functie de inrichting geëxploiteerd wordt.

Gedurende de dagperiode en (het begin van) de avondperiode worden de inrichtingen doorgaans geëxploiteerd volgens de restaurantfunctie. Dit betekent dat er binnen en op de terrassen kan worden gegeten en dat er sprake is van achtergrondmuziek (niet hoger dan is toegestaan in voorschrift 1.1.8 lid 1)) in de horecagelegenheden. Voor de muziek in de inrichtingen tijdens de restaurantfunctie wordt in dit besluit uitgegaan van een standaard popmuziekspectrum. De schuifpuien, vouwwanden en terrasdeuren van de inrichtingen kunnen in de restaurantfunctie geopend zijn om het bedienen van het terras door personeel gemakkelijker te maken.

Voor enkele situaties, bijvoorbeeld op een warme zomeravond, heeft de horeca aangegeven dat deze restaurantfunctie ook in de nachtperiode kan voortduren tot de tijd dat de terrassen gesloten worden. Zoals al is aangegeven onder het kopje '*Aansluiting bij het Geluidmonitoringssysteem 2024*' is dit mogelijk als het muziekgeluid in de inrichting niet hoger is dan het in 1.1.8 lid 2) genoemde geluidniveau én er geen muziek op de terrassen wordt afgespeeld. Daarom kan de restaurantfunctie voortduren tot de sluitingstijd van de terrassen, zolang voldaan wordt aan de in 1.1.8 genoemde geluidniveaus in de genoemde perioden.

Tijdens de uitgaansfunctie wordt in de horecagelegenheden elektronisch versterkte muziek met een hoog geluidniveau (wel hoger dan toegestaan in voorschrift 1.1.8) en een zwaar geluidsspectrum ten gehore gebracht. Deze uitgaansfunctie is doorgaans aan de orde in (het laatste deel van) de avondperiode (tot 23:00 uur) en de nachtperiode (tot 05:00 uur). Het is in de uitgaansfunctie niet

mogelijk om met (deels) open gevel het gewenste hoge muziekgeluidsniveau binnen de inrichting ten gehore te brengen. Bij (deels) open gevel zal namelijk onder meer het muziekgeluid herkenbaar worden bij de woningen aan de Joost Banckertsplaats. In dat geval zou er een toeslag van 10 dB moeten worden toegepast conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999 en kan op de Joost Banckertsplaats niet voldaan worden aan de grenswaarden van het Activiteitenbesluit.

Tijdens de uitgaansfunctie dienen daarom alle geveldelen gesloten te zijn. Ter voorkoming van geluidsoverschrijdingen c.q. overlast in de periode van de uitgaansfunctie is er dan ook de verplichting van het gesloten houden van de gevel inclusief de deuren van de geluidsluizen opgenomen in voorschrift 1.1.3. Wel is het toegestaan om één van beide sluisdeuren te openen voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen. Omdat het geopend zijn van een sluisdeur leidt tot een verhoging van de geluiduitstraling, dienen alle sluisdeuren in de uitgaansfunctie zelfsluitend te zijn en dient de drijver van de inrichting grote groepen mensen gecontroleerd binnen te laten waarbij in elk geval óf de buitensluisdeur óf alle binnensluisdeuren gesloten blijft/blijven: als een buitendeur open is moeten alle binnendeuren gesloten zijn en als een binnendeur open is moeten alle buitendeuren gesloten zijn.

Bij calamiteiten zoals bij brand, paniek, ontruiming en/of andere noodgevallen is het uiteraard toegestaan om geveldelen inclusief beide sluisdeuren open te zetten, voor zolang als nodig voor het oplossen van de calamiteit.

De sluitingstijden van het terras staan in de exploitatievergunning van de inrichting. Als de toegestane sluitingstijden van de terrassen wijzigen, dan zal dit in de software van het GMS 2024 aangepast worden.

Isolatie van de gevel (voorschrift 1.1.6)

In voorschrift 1.1.6 is het minimale geluidisolatieniveau van de gevel voorgeschreven waarbij de geluidnormen op en in de woningen in de omgeving niet wordt overschreden, uitgaande van de toegestane geluidniveaus in de inrichting conform het rapport van Peutz en zoals vastgelegd in het onderhavige besluit.

Indien de vergunninghouder of het bevoegd gezag met een akoestisch onderzoek aantoont, bijvoorbeeld via een meting met roze ruis, dat de gevel beter isoleert dan voorgeschreven in voorschrift 1.1.6 kan het toegestane geluidniveau in voorschrift 1.1.7 indien mogelijk worden verhoogd waardoor de beoogde geluiduitstraling van de inrichting uit het rapport en de notitie van Peutz gelijk blijft. Het bevoegd gezag zal dit beoordelen als de vergunninghouder met een akoestisch onderzoek aantoont wat de werkelijke gevelisolatiewaarden zijn, en een verzoek indient voor aanpassing van de maatwerkvoorschriften. Tegelijk geldt ook dat als blijkt dat de gevel minder goed isoleert, het bevoegd gezag kan beslissen om naar aanleiding hiervan de maatwerkvoorschriften te wijzigen om daarmee te borgen dat de geluiduitstraling van de inrichting en daarmee de geluidimmissie op de nabijgelegen woningen voldoet aan de in het rapport van Peutz gehanteerde uitgangspunten.

Versterkt geluid en het tonen van sportwedstrijden buiten het gebouw van de inrichting (voorschriften 1.1.4, 1.2.4 en 1.1.9 t/m 1.1.15)

Het is in de dag- en avondperiode mogelijk om muziekgeluid op de terrassen af te spelen binnen de grenswaarden die gelden op de woningen in het Luciagebouw, wat ook in het rapport van Peutz is opgenomen (zie onder meer het addendum van het rapport van Peutz met kenmerk FS/FS/DvdH/L

1023-60-NO). Omdat muziekgeluid op de terrassen op korte afstand van de woningen wordt afgespeeld, kan dit bij relatief hoge geluidniveaus echter al snel tot overschrijding van de grenswaarden leiden, waardoor (met name door basgeluid in de muziek, en in veel mindere mate door stemgeluid) in de geluidsgevoelige ruimten in het Luciagebouw niet meer voldaan kan worden aan de gecumuleerde grenswaarde van 35 dB(A) uit het bestemmingsplan Lijnbaankwartier-Coolsingel. Daarnaast leidt meer muziekgeluid op het terras snel tot herkenbaarheid van het muziekkarakter bij de woningen aan de Joost Banckertsplaats. Omdat het Geluidmonitoringssysteem 2024 het muziekgeluid van het terras niet reguleert, en geluidmetingen ten behoeve van handhaving van het geluidniveau op het terras praktisch en technisch vrijwel onmogelijk zijn, is in de voorschriften 1.1.9 t/m 1.1.15 een geluidbegrenzer voorgeschreven voor het muziekgeluid op het terras.

Om het gebruik van de geluidbegrenzer in de praktijk te vergemakkelijken, is in voorschrift 1.1.15 opgenomen dat de afstelling en verzegeling na voorafgaande goedkeuring van het bevoegd gezag ook op een andere manier kan dan wat in voorschrift 1.1.10 en 1.1.11 is opgenomen. Het gaat hierbij wel om het opnieuw in gebruik nemen / het opnieuw aansluiten van de al geïnstalleerde geluidsinstallatie en/of de al geïnstalleerde geluidsbegrenzer en niet om de installatie van een nieuwe geluidsinstallatie (dan wel onderdelen daarvan) en/of de installatie van een nieuwe geluidsbegrenzer. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld geluidbegrenzers met een aparte verzegelde bypass-knop. Als die verzegeling wordt verbroken, zonder de overige instellingen en verzegelingen van de geluidbegrenzer te wijzigen, kan het voldoende zijn om de bypass-knop de eerstvolgende dag na het evenement opnieuw te laten verzegelen en bewijs daarvan, inclusief bewijs dat de verzegeling van de instelling van de geluidbegrenzer ongewijzigd is, ter goedkeuring aan te bieden aan het bevoegd gezag. Dit kan bijvoorbeeld door onder meer een foto waar beide verzegelingen samen goed leesbaar op staan. De verantwoordelijkheid dat de instellingen van de geluidbegrenzer correct zijn, ligt te allen tijde bij de drijver van de inrichting.

Voor het inregelen van de geluidbegrenzer op de juiste geluidbelastingen, moet de akoestisch deskundige een akoestisch verantwoorde keuze maken waar er gemeten is en hoe lang, en deze keuze onderbouwen waarbij de begrenzer zodanig moet worden afgesteld dat zowel het niveau in dB(A) als het niveau in dB(C) uit voorschrift 1.1.10 lid 1) niet overschreden kan worden. Een methode die het bevoegd gezag als verantwoord beschouwd staat omschreven in voorschrift 1.1.10 lid 2). Een andere methode is bijvoorbeeld door minimaal 1 minuut rond te lopen met een geluidmeter op 1 meter hoogte. Daarbij dient een evenredig deel van de meetlocaties en de meettijd te bestaan uit metingen nabij de locatie van de speakers en metingen op grotere afstand daarvan en de methode dient vooraf met DCMR te zijn afgestemd en door DCMR te zijn goedgekeurd.

Net als het weergeven van muziek binnen het gebouw van de inrichting met geopende gevel is ook het afspelen van versterkte muziek, of ander versterkt geluid, op het terras tijdens de nachtperiode niet of nauwelijks mogelijk zonder de grenswaarden te overschrijden. Ter voorkoming van geluidsoverschrijdingen c.q. -overlast in de nachtperiode is in maatwerkvoorschrift 1.1.4 dan ook opgenomen dat het tijdens de nachtperiode alleen is toegestaan om binnen het gebouw van de inrichting versterkt geluid ten gehore te brengen. We merken overigens op dat ook in de huidige situatie muziekgeluid op het terras in de nacht niet toegestaan is.

Behalve het ten gehore brengen van versterkte muziek is ook het tonen van sportwedstrijden (of andere vertoningen) op schermen met versterkt geluid uit de interne speakers van de schermen op de terrassen daarmee toegestaan tot 23:00 uur.

Voor live voetbalwedstrijden geldt een bijzondere situatie. Gebleken is dat bij het tonen van live wedstrijden van de senioren mannenteams van Feyenoord en het Nederlands Elftal het volume van het stemgeluid van de bezoekers op het terras dusdanig hoog kan zijn, dat dit niet past binnen geluidvoorschriften op de woningen voor de representatieve bedrijfssituatie. In situaties waarin Feyenoord Europese wedstrijden speelde zijn stemgeluidniveaus gemeten die gemiddeld over de avondperiode tot 10 dB hoger zijn geweest dan is aangenomen in de representatieve bedrijfssituatie. Derhalve zal het invallende stemgeluidniveau per afzonderlijke inrichting ook, ten hoogste, 10 dB meer bedragen dan is berekend voor de betreffende inrichting, wat resulteert in ten hoogste een invallend gemiddeld geluidniveau in de avondperiode tot 57 dB(A) op de Joost Banckertsplaats. Uitgaande van een minimale gevelisolatie van 20 dB conform het Bouwbesluit 2012 en het Bbl bedraagt het binnengeluidniveau in de woningen aan de Joost Banckertsplaats in dit geval circa 37 dB(A). Dit is 7 dB hoger dan de standaard grenswaarde uit het Activiteitenbesluit van 30 dB(A) in de avondperiode voor het binnengeluidniveau, zoals ook in het rapport van Peutz is benoemd.

In totaal zijn er in één (kalender)jaar, als Feyenoord een extreem goede Europese campagne heeft en het Nederlands Elftal ook nog eens een EK- of WK-finale haalt, inclusief play-off wedstrijden maximaal ca. 80 officiële wedstrijden. Omdat het aantal 'Geluidjes' en 'public viewings' niet toereikend is om al deze wedstrijden live te laten zien op de terrassen, zijn voor die situatie daarom aanvullende voorschriften opgenomen, waardoor het mogelijk is om deze wedstrijden te tonen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van artikel 2.20 zesde lid van het Activiteitenbesluit, waarin een 'regelmatige afwijking van de representatieve bedrijfssituatie' voor gemiddeld één keer per week mogelijk is (wat zich vertaalt naar maximaal 52 keer per (kalender)jaar). Deze 'regelmatige afwijking' wordt eveneens beschreven in paragraaf 5.3 van de Handreiking in industrielawaai en vergunningverlening (VROM, 1998).

Hoewel er ca. 80 mogelijke officiële wedstrijden van Feyenoord en het Nederlands Elftal in een (kalender)jaar (kunnen) zijn (oefenwedstrijden niet meegerekend), zal het aantal wedstrijden waarvoor deze 'regelmatige afwijking' nodig is, jaarlijks niet meer dan 52 keer voorkomen. Een meerderheid van de competitiewedstrijden van Feyenoord wordt namelijk op zondagmiddag gespeeld, waarbij op de Joost Banckertsplaats vrijwel altijd voldaan wordt aan de grenswaarden van het Activiteitenbesluit. Ook bij een relevant deel van de wedstrijden in de avondperiode (bijvoorbeeld vroeg in het seizoen of tegen minder aansprekende tegenstanders), zal het publiek naar verwachting meestal niet meer geluid veroorzaken dan in de representatieve bedrijfssituatie met een levendig en vol terras is voorzien. Tijdens overige wedstrijden is er mogelijk wel meer geluid dan de representatieve bedrijfssituatie. Al met al zal naar verwachting bijna de helft (circa 40) van dit aantal wedstrijden van Feyenoord en het Nederlands Elftal binnen de representatieve bedrijfssituatie vallen, dan wel binnen de grenswaarden van het Activiteitenbesluit. Omdat er bovendien voor vijf van de luide wedstrijden een 'Geluidje' (in combinatie met een evenementenvergunning) kan worden aangevraagd en er de mogelijkheid is om vijf keer een 'public viewing' te organiseren, kan aan artikel 2.20 zesde lid worden voldaan wat betreft het aantal keren (maximaal één keer per week; en dus maximaal 52 keer per (kalender)jaar) dat deze afwijking mag plaatsvinden. We hebben daarom in voorschrift 1.2.4 en 1.3.3 opgenomen dat in die situaties 10 dB(A) meer geluid mogelijk is dan op basis van andere voorschriften, dan wel het Activiteitenbesluit. Omdat er in 1.2.4 een verhoging van 10 dB(A) voor het Luciagebouw geldt, zullen in de praktijk ook de overige woningen worden beschermd tegen nog hogere geluidniveaus. Immers, in het Luciagebouw zijn de bij de inrichting dichtstbijzijnde gelegen woningen gesitueerd. Met het bepaalde in voorschrift 1.2.4 (maximaal 10 dB(A) meer op het Luciagebouw) zijn dan ook meteen de overige woningen, als

bedoeld in voorschrift 1.3.1, beschermd tegen een te hoog geluidsniveau in de regelmatige afwijking. Vanwege het feit dat ten aanzien van de dichtstbijzijnde gelegen woningen in de regelmatige afwijking reeds is bepaald dat in die situaties tot maximaal 10 dB(A) meer geluid mogelijk is, zal het in de praktijk niet mogelijk zijn dat op overige woningen in het geval van de regelmatige afwijking het geluidsniveau meer dan 10 dB(A) hoger zal liggen dan in de representatieve bedrijfssituatie (waarmee indirect c.q. automatisch ook wordt voldaan aan het bepaalde in voorschrift 1.3.3). In artikel 1.1.4 is daarbij wel als beperking opgenomen dat het geluid van het (tv)-scherm niet via externe speakers versterkt mag worden, zodat voorkomen wordt dat er niet meer dan 10 dB(A) extra geluid zal zijn. Voor piekgeluiden vanwege uitbundig juichende supporters geldt daarnaast niet de waarde voor het maximaal geluidsniveau uit voorschrift 1.2.3 en 1.3.2.

Bij voetbalwedstrijden die volgens schema om 21:15 of later beginnen, is vooraf al zeker dat die na 23:00 uur eindigen. Het is voor omwonenden onwenselijk om ook in de nacht met extra geluid geconfronteerd te worden. In het voorschrift is daarom opgenomen dat deze wedstrijden niet op het terras getoond mogen worden (tenzij i.v.m. een festiviteit of evenement andere regels gelden). De wedstrijd kan uiteraard wel getoond worden binnen in de inrichting, waarbij de supporters die de wedstrijd kijken eveneens binnen moeten zijn.

Omdat de in de voorschrift 1.2.4 en 1.3.3 toegestane 10 dB(A) extra geluid is gemeten tijdens een zeer luide Europese wedstrijd van Feyenoord, is de verwachting dat in de meeste gevallen er hooguit enkele dB(A)'s extra geluid is. Dit gebeurt bovendien een beperkt aantal keren per jaar en vindt niet in de nacht plaats (in enkele gevallen met uitzondering van verlenging, strafschoppen of enkele overige onvoorziene situaties zoals onderbrekingen door onweersbuien waardoor de wedstrijd later eindigt dan verwacht). Daarom vinden we het voor het woon- en leefklimaat op de Joost Banckertsplaats en overige (geluid)gevoelige gebouwen een aanvaardbare situatie. Omdat het hier om stemgeluid gaat, en geen muziekgeluid met lage bassen, zal het geluid ook in het Luciagebouw aanvaardbaar zijn, aangezien de gevels van het Luciagebouw zeer goed stemgeluid isoleren. We merken ook op dat er voor, na en tijdens dergelijke wedstrijden, zolang er geen 'Geluidje' (met evenementenvergunning) is aangevraagd, alleen versterkt muziekgeluid mag zijn via de begrenzer uit de reguliere speakers van het terras en het geluid van de tv niet (ook) via een externe speaker mag worden versterkt. Wel mag het geluid van de interne tv-speaker gebruikt worden. Een interne speaker zal een beperkt geluidsniveau produceren zodat extra geluidhinder niet te verwachten is.

Opgemerkt wordt nog dat tijdens het kijken van sportwedstrijden tevens voldaan moet worden aan de overige gemeentelijke bepalingen en vergunningen voor het tonen van sportwedstrijden op de terrassen, waarbij ook de (overige) maatwerkvoorschriften onverkort van kracht blijven.

Overige bepalingen wat betreft Gedragsregels en technische voorzieningen (voorschrift 1.1.5)

De omstandigheden waarin de meeste overlast te verwachten is, is als binnen de gebouwen van de horeca- inrichtingen luide muziek geproduceerd wordt terwijl er geveldelen open staan (wat in strijd is met voorschrift 1.1.3).

Omdat op het Stadhuisplein de duale restaurant-/uitgaansfunctie wordt gehanteerd, wat evenals het Geluidmonitoringssysteem 2024 niet gebruikelijk is, is het van groot belang dat het personeel de regels kent die betrekking hebben op het sluiten van de deuren en gevels, de werking van het Geluidmonitoringssysteem 2024 en het tonen van live sportwedstrijden op het terras van de

inrichting. Om geluidsoverlast vanwege de inrichting zo veel als mogelijk te voorkomen dient de drijver van de inrichting zijn personeel daarom te instrueren over:

- Het sluiten van de geveldelen conform voorschrift 1.1.3.
- Het passend en tijdig handelen naar aanleiding van de meldingen van het Geluidmonitoringssysteem 2024 (dan wel het Geluidmonitoringssysteem 2016).
- Onder welke voorwaarden live sportwedstijden op het terras van de inrichting mogen worden getoond conform voorschrift 1.1.4.

Benadrukt wordt dat ook indien het Geluidmonitoringssysteem geen melding geeft, dat met uitzondering van calamiteiten de gevels gesloten moeten zijn conform voorschrift 1.1.3.

Inwerkingtreding bepaling isolatie gevel (voorschrift 1.1.17)

Om de inrichting een redelijke termijn te bieden waarbinnen de gevel, die is uitgewerkt in een rapport van Buro Bouwfysica (d.d. 14-11-2023, kenmerk 18208.15.v3), moet voldoen aan de in voorschrift 1.1.6 gestelde isolatie-eisen, is in voorschrift 1.1.17 bepaald dat de inrichting voor de realisatie van de geluidsisolerende gevel twee jaar de tijd krijgt na het van kracht worden van dit besluit. Wordt de geluidsisolerende gevel eerder dan binnen die twee jaar gerealiseerd, dan gelden de isolatie-eisen vanaf het moment van realisatie van de gevel die daaraan voldoet. Dat de gevelisolatie aan de isolatie-eisen voldoet, zal alsdan volgen uit het akoestisch rapport dat de drijver van de inrichting binnen drie maanden nadat de constructie(s) ten behoeve van de gevelisolatie zijn aangebracht ter beoordeling dient te overleggen aan het bevoegd gezag. Dienaangaande geldt overigens, zoals onder de alinea '*Isolatie van de gevel (voorschrift 1.1.6)*' reeds is aangegeven, dat als blijkt dat de gevel beter dan wel minder goed isoleert dan de in voorschrift 1.1.6 gestelde isolatie-eisen, het bevoegd gezag kan beslissen om naar aanleiding van akoestisch onderzoek deze maatwerkvoorschriften te wijzigen.

Grenswaarden op de woningen (voorschriften 1.2.1 t/m 1.3.3)

Noodzaak

Voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau kan door Café 't Fust bij het Luciagebouw niet voldaan worden aan de grenswaarden uit artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit. Daarom bevat dit besluit maatwerkvoorschriften waarin hogere grenswaarden worden vastgesteld voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op het Luciagebouw, alsook voor overige (geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting. Het stellen van deze voorschriften is noodzakelijk om de inrichting de voor haar exploitatie benodigde geluidruimte te bieden zodat zij niet onevenredig in haar bedrijfsvoering beperkt wordt.

Vrijwel alle binnen het bestemmingplan Lijnbaankwartier-Coolsingel aangewezen gronden hebben de bestemming 'Centrum-1'. Binnen deze bestemming zijn (onder verschillende voorwaarden) meerdere functies toegestaan, waaronder o.a. 'wonen', 'detailhandel', 'kantoren' en 'maatschappelijke voorzieningen'. Gelet hierop, hechten wij eraan om - voor een ieders duidelijkheid - op te merken dat onder '(geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting' niet alleen reeds bestaande woningen en reeds bestaande andere (geluids)gevoelige gebouwen (zoals bijvoorbeeld verzorgingshuizen en kinderdagverblijven) dienen te worden verstaan, maar dat hier - overeenkomstig het bepaald in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit - ook onder dient te worden verstaan die gebouwen al wel bestaan en die als zodanig (d.w.z. als een (geluid)gevoelig gebouw) planologisch zijn bestemd volgens het vigerende bestemmingsplan, maar aan welke 'gevoelige bestemming' op dit moment geen invulling wordt gegeven (bijvoorbeeld kantoorpanden die tevens een woonbestemming hebben volgens het vigerende bestemmingsplan,

maar als kantoor en níét als woning in gebruik zijn). Kortom, of al dan niet sprake is van een gevoelig gebouw hangt af van de aan dat gebouw verbonden, toegestane planologische bestemming, waarbij het niet uitmaakt of aan deze toegestane planologische bestemming ook daadwerkelijk invulling wordt gegeven. Daar waar in dit besluit wordt gesproken over een 'gevoelig gebouw', 'geluidgevoelig gebouw', dan wel over een '(geluid)gevoelig gebouw', wordt verwezen naar de definitie zoals deze luidt onder het Activiteitenbesluit, tenzij anders blijkt uit het desbetreffende voorschrift of de toelichting daarop.⁵ Immers, op grond van het overgangsrecht bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt dit ambtshalve te nemen besluit volgens de oude wetgeving afgehandeld.

Aangepaste geluidniveaus bij de woningen en (geluid)gevoelige gebouwen

Omdat op de gevel van de (geluid)gevoelige gebouwen in de omgeving van de inrichting niet voldaan kan worden aan de geluidgrenswaarden van het Activiteitenbesluit, zijn er conform artikel 2.20 eerste lid van het Activiteitenbesluit hogere grenswaarden opgenomen. Deze geluidgrenswaarden kunnen in de praktijk gemonitord worden door de combinatie van de geluidbegrenzer voor muziek op het terras, de voorgeschreven geluidisolatie van de gevel, de monitoring van het muziekgeluidniveau in de inrichting door middel van het voorgeschreven Geluidmonitoringssysteem 2024 en een uit metingen vastgestelde geluidemissie van stemgeluid op het terras. Omdat de overdracht van de gevel en van het terras naar de omgeving is berekend volgens de wettelijk voorgeschreven rekenmethode, biedt monitoring op eventuele overschrijdingen van het muziekgeluidniveau in de inrichting, op de gevelisolatie en op de werking van de geluidbegrenzer voldoende zekerheid om een overschrijding van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau te voorkomen op het Luciagebouw, de Joost Banckertsplaats en overige (geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting.

Overig geluid

Het voorschrift met het geluidniveau vanwege alleen het overige geluid (technische installaties zoals luchtbehandeling, zie voorschrift 1.2.2) kan, indien nodig, gecontroleerd worden. Dit zal in de praktijk alleen het geval zijn als een technische installatie kapot is en als, terwijl de horeca gesloten is, blijkt dat deze opvallend veel geluid maakt. Het geluid van goed functionerende technische installaties is akoestisch vrijwel niet relevant.

Gehanteerde uitgangspunten

Hierna wordt per bronsoort voor zowel het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau als voor piekgeluid ingegaan op de in deze beschikking gehanteerde uitgangspunten.

- I. Berekend langtijdgemiddeld beoordelingsniveau in het rapport van Peutz

Bij de in dit besluit vastgestelde grenswaarden op het Luciagebouw is de in het bestemmingsplan Lijnbaankwartier-Coolsingel vastgestelde cumulatieve etmaalwaarde binnen de geluidgevoelige ruimten van maximaal 35 dB(A) als uitgangspunt gehanteerd. Deze etmaalwaarde heeft betrekking op het geluid van de in het bestemmingsplan aangewezen horeca-inrichtingen aan het Stadhuisplein en de Kruiskade. Het betreft het geluid in de representatieve bedrijfssituaties veroorzaakt door de in de horeca-inrichtingen aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichtingen

⁵ Het is namelijk toegestaan om in voorschriften vooruit te lopen op het nieuwe recht, ook al dient de beschikking op grond van het overgangsrecht afgewikkeld te worden op grond van het oude recht. Voorschriften mogen immers ook uitgaan van een 'toekomstige' situatie. Evenwel is het niet toegestaan om een rechtsgrond uit de Omgevingswet en aanverwante regelgeving te gebruiken.

verrichte werkzaamheden en activiteiten, het stemgeluid afkomstig van bezoekers op het terras en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichtingen.

Dit betekent dat met de in dit besluit vastgestelde grenswaarden op het Luciagebouw binnen de geluidgevoelige ruimten in het Luciagebouw ruimschoots wordt voldaan aan de in artikel 2.20, tweede lid, van het Activiteitenbesluit opgenomen niet-gecumuleerde etmaalwaarde van 35 dB(A). (Ofwel een geluidniveau van 15 dB(A) in de maatgevende nachtperiode, wat inclusief 10 dB muziektoeslag en 10 dB toeslag vanwege de nachtperiode op 35 dB(A) etmaalwaarde uitkomt.) Omdat wordt voldaan aan 35 dB(A) etmaalwaarde (cumulatieve binnenwaarde) achten wij de op het Luciagebouw vastgestelde hogere grenswaarden aanvaardbaar.

In onderstaande tabellen (uit het rapport van Peutz) is opgenomen waarop de voorschriften zijn gebaseerd, en waarin is aangegeven in hoeverre de muziektoeslag is toegepast in de berekeningen:

t5.7 Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ten gevolge van Café 't Fust ter hoogte van de gevels van woningen voor de restaurantfunctie in de dag- en de avondperiode

Betreft	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau in dB(A)	
	(Norm dag/avond = 55 / 50 dB(A))	
	Lucia-gebouw	Bestaande woningen
	dag / avond	dag / avond
Maatgevende positie	03_A	JB2_A
Bijdrage stemgeluid	52 / 53	38 / 39
Bijdrage muziekgeluid (excl. toeslag)	56 / 56	42 / 42
Bijdrage overig geluid (installaties, laden/lossen)	45 / 42	30 / 31
Cumulatief geluidniveau (excl. toeslag)	58 / 58	44 / 44
Muziektoeslag (ja/nee)?	Ja / Ja	Nee / Nee
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau	68 / 68	44 / 44

t5.8 Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ten gevolge van Café 't Fust ter hoogte van de gevels van woningen voor de uitgaansfunctie in de avond- en de nachtperiode

Betreft	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau in dB(A)	
	(Norm avond/nacht = 50 / 45 dB(A))	
	Lucia-gebouw avond / nacht	Bestaande woningen avond / nacht
Maatgevende positie	03_A	JB2_A
Bijdrage stemgeluid	62 / 57	47 / 43
Bijdrage muziekgeluid (excl. toeslag)	50 / 38	36 / 24
Bijdrage overig geluid (installaties)	42 / 41	31 / 30
Cumulatief geluidniveau (excl. toeslag)	62 / 57	48 / 43
Muziektoeslag (ja/nee)?	Ja / Nee	Nee / Nee
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau	72 / 57	48 / 43

t5.23 Berekende maximale geluidniveaus (L_{Amax}) ten gevolge van stemgeluid

Betreft	Maximale geluidniveaus (L_{Amax}) in dB(A)				
	Lucia-gebouw	Joost	POST	Kruiskade	Manhave-flat
	Banckertsplaats				
De Après Skihut	87* (01_A)	70 (JB2_F)	64 (Post2_D)	68 (0_D)	52 (MH1_D)
Get Back	86* (01_A)	70 (JB2_F)	64 (Post2_D)	68 (0_D)	56 (MH1_F)
Plein	87* (02_A)	70 (JB2_D)	65 (Post2_D)	68 (0_D)	59 (MH1_F)
't Fust	86* (03_A)	72 (JB2_B)	64 (Post2_F)	68 (4_C)	59 (MH1_F)
Coconuts	86* (04_A)	71 (JB2_B)	67 (Post1_B)	68 (0_C)	61 (MH1_F)
Cornelis	85* (06_A)	69 (JB2_F)	68 (Post1_B)	64 (5_C)	64 (MH1_F)
Grace/The Grit	82* (06_A)	69 (JB2_F)	68 (Post1_B)	65 (5_C)	63 (MH1_E)
Amigo	83* (05_A)	66 (JB1_D)	66 (Post2_A)	68 (0_C)	52 (MH1_E)
Nieuwe gelegenheid	84* (01_A)	70 (JB1_C)	60 (Post2_C)	67 (0_D)	67 (MH1_A)
Bierkeller	85* (01_A)	73 (JB2_E)	64 (Post2_D)	67 (0_D)	61 (MH1_F)

* Tijdens monitoring van het stemgeluid zijn piekgeluidniveaus tot 95 dB(A) ten gevolge van stemgeluid gemeten. Dit was zeer waarschijnlijk niet vanaf de terrassen afkomstig, maar zal in het kader van de maatwerkvoorschriften wel als maximaal toelaatbaar worden beschouwd voor de afzonderlijke gelegenheden.

t 3.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ter plaatse van het Luciagebouw tijdens de restaurantfunctie in de nachtperiode

Betreft	Positie	Bijdrage muziekgeluid in dB(A)	Bijdrage stemgeluid in dB(A)	Bijdrage overig geluid in dB(A)	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau L _{Ar,LT} in dB(A)
Après Skihut	01_A	52	49	42	64
Get Back	01_A	50	48	41	63
Café Plein	02_A	49	48	41	62
Café 't Fust	03_A	53	49	41	65
Coco-Nuts	05_A	53	52	40	65
Cornelis	07_A	52	48	40	64
Grace/ The Grit	07_A	50	47	38	62

t 3.2 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ter plaatse van bestaande woningen tijdens restaurantfunctie in de nachtperiode

Betreft	Positie	Bijdrage muziekgeluid in dB(A)	Bijdrage stemgeluid in dB(A)	Bijdrage overig geluid in dB(A)	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau L _{Ar,LT} in dB(A)
Après Skihut	JB1_F	41	32	30	41 (45)
Get Back	JB2_D	38	33	31	40 (45)
Café Plein	JB2_B	36	33	31	38 (45)
Café 't Fust	JB2_B	40	35	30	42 (45)
Coco-Nuts	JB2_A	39	38	28	42 (42)
Cornelis	JB2_E	37	33	27	39 (41)
Grace/ The Grit	Post 1_B	40	32	27	41 (43)

De eerste drie tabellen hierboven (t5.7, t5.8 en t5.23) komen uit het rapport van Peutz met kenmerk L 1023-36-RA-004 van 4 oktober 2024. De laatste twee tabellen (t3.1 en t3.2) komen uit het addendum van Peutz (kenmerk FS/MO/DvdH/L 1023-58-NO). Uit tabel t3.1 van het addendum volgt dat in de restaurantfunctie in de nacht het geluid bij de gevels van het Luciagebouw hoger is dan in de uitgaansfunctie (tabel t5.8). Bij de overige woningen is het geluid in de uitgaansfunctie 's nachts maatgevend. Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau in de nachtperiode in de restaurantfunctie is voor het Luciagebouw daarom maatgevend voor de waarde die is opgenomen in voorschrift 1.2.1 en die in de uitgaansfunctie voor de voorschriften bij de overige woningen.

Voor het bepalen van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau in voorschrift 1.2.1 is in de dagperiode een 'worst-case' scenario gehanteerd. Daarbij is in dit voorschrift in afwijking van de berekende geluidbelastingen uit de tabellen uit het rapport van Peutz (zie de tabellen hiervoor), in de dagperiode dezelfde waarde voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau aangehouden als voor de avondperiode. De waarde in het rapport van Peutz voor de dagperiode geeft weliswaar op een groot aantal dagen een realistisch maximum voor de te verwachten geluidbelasting op het

Luciagebouw, maar kan op niet altijd vooraf te voorziene dagen toch een onderschatting geven van de werkelijke situatie. Omdat de grenswaarden in het Activiteitenbesluit in de avondperiode strenger zijn dan in de dagperiode, zowel op de buitengevel als in de woningen, wordt de leefbaarheid bij de woningen niet onevenredig aangetast door in de maatwerkvoorschriften voor de dagperiode dezelfde geluidbelasting als voor de avondperiode te hanteren.

Voor zover voor een betreffend dagdeel (de dag-, avond-, dan wel nachtperiode) niet kan worden voldaan aan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit, geldt dat in de voorschriften voor de overige (geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting hogere grenswaarden voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau zijn opgenomen. Omdat wordt voldaan aan 35 dB(A) etmaalwaarde (binnenwaarde) achten wij de op de overige (geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting vastgestelde hogere grenswaarden aanvaardbaar. Wij verwijzen in dit verband mede naar de overwegingen onder de alinea 'Belangenafweging – Andere (hogere) geluidwaarden'.

Bij de voorschriften in artikel 1.2.1 is voor het vaststellen van de toegestane geluidsniveaus in de avond- en nachtperiode uitgegaan van de hoogste van de geluidsniveaus van de restaurantfunctie en de uitgaansfunctie. Bij de voorschriften in artikel 1.3.1 wordt voor de toegestane geluidsniveaus voor de locaties waar wel woningen bestemd zijn, maar die niet als woning in gebruik zijn, verwezen naar de waarden in bijlage 2. Hiervoor geldt dat er zowel waarden voor de restaurant- als de uitgaansfunctie zijn opgenomen. De hoogste waarde in de avond- en/of nachtperiode geldt. Beide functies zijn daarmee mogelijk binnen deze voorschriften. Een eventuele overschrijding van de grenswaarden bij het Luciagebouw, de Joost Banckertsplaats of overige (geluid)gevoelige gebouwen als gevolg van een hoger aandeel bastonen in de uitgaansfunctie wordt voorkomen doordat voorschriften 1.1.7 en 1.1.8 het maximale geluidniveau (binnen de inrichting) begrenzen in dB(C).

Soms is muziekgeluid op de buitengevel van gebouwen wel duidelijk herkenbaar en soms niet. Daarom is in de voorschriften 1.2.1 en 1.3.1 soms wel en soms geen muziektoeslag verwerkt. (zie ook de bovenstaande tabellen en bijlage 2).

- II. Stemgeluid op de terrassen

Voor het stemgeluid van personen op de terrassen tijdens de uitgaansfunctie wordt aangenomen dat het bronvermogen circa 75 dB(A) per persoon bedraagt, overeenkomend met 'zeer luid spreken' conform VDI-publicatie 3770 – 2012-09. De spreektijd per persoon bedraagt hierbij 50%. In overleg met de gemeente Rotterdam en de horeca-exploitanten wordt voor de uitgaansfunctie een maximale terrasbezetting aangehouden. Dit bronvermogen is geverifieerd door metingen van Event Acoustics op representatieve dagen en vastgelegd in het rapport 'Stadhuisplein studentenwoningen Lucia, Analyse Monitoring', 04-03-2023, Document nr.: EA19-00736_R9.1.

De geluidssituatie in en bij de woningen in het Luciagebouw is in het rapport van Peutz beoordeeld inclusief het stemgeluid en muziekgeluid van de terrassen op het Stadhuisplein. Het geluid van passanten en wegverkeer is door Peutz voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau beoordeeld als akoestisch niet relevant (geluid van passanten is wel relevant voor piekgeluiden, zie verderop). Dit totale geluidniveau is acceptabel gezien de te treffen voorzieningen bij de woningen waardoor het totale geluidniveau van alle inrichtingen op het Stadhuisplein tezamen in de woningen niet hoger wordt dan 35 dB(A) etmaalwaarde, zoals hiervoor reeds toegelicht.

Omdat de terrassen van de verschillende horecagelegenheden aan het Stadhuisplein tegelijk bezet zijn, is het vrijwel onmogelijk om met geluidmetingen het geluid van de afzonderlijke inrichtingen te bepalen. Daarbij komt, gezien de relatief luide gehanteerde bronvermogens van de terrassen die met metingen op representatieve dagen uitvoerig zijn geverifieerd, dat de kans erg klein is dat in de praktijk het geluid van de terrassen significant hoger is dan waarvan is uitgegaan in het onderzoek van Peutz. Om die redenen achten wij het onmogelijk en onwenselijk om met geluidmetingen te monitoren op het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op de gevels van omliggende woningen en overige (geluid)gevoelige gebouwen voor wat betreft stemgeluid.

- III. Muziekgeluid

Voor muziekgeluid geldt een vergelijkbare redenering als voor stemgeluid: omdat de verschillende inrichtingen tegelijk in bedrijf zijn, achten we ook hiervoor monitoring van de voorschriften op de gevels van de woningen op dit moment vrijwel niet mogelijk. Wij voorzien daarom vooralsnog te grote technische bezwaren om met geluidmetingen handhavend optreden met betrekking tot het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op de gevels van omliggende woningen voor wat betreft muziekgeluid. Wel zijn er verschillende middelvoorschriften opgenomen om het muziekgeluid te reguleren, waarop wel gemonitord en gehandhaafd kan worden.

- IV. Overig geluid (voorschrift 1.2.2)

Behalve stemgeluid en muziekgeluid is er ook geluid van andere technische installaties, zoals de diverse luchtbehandelingsinstallaties (airco, ventilatie) en afzuiging van de keukens. Uit het rapport van Peutz blijkt dat de geluidbelasting hiervan ver onder die van het terrasgeluid en/of muziekgeluid met open deuren is. Als de terrassen bezet zijn, of de deuren van de inrichting open staan in de restaurantfunctie, is geluid van deze installaties daarom niet hoorbaar. In andere situaties kunnen de installaties op de buitengevel van het Luciagebouw wel hoorbaar zijn, maar vanwege de aan te brengen gevelisolatie op het Luciagebouw en het spectrum van het installatiegeluid zijn er ook dan geen overschrijdingen te verwachten. Om het aantal voorschriften te beperken, is daarom in de voorschriften niet een geluidniveau per dagdeel opgenomen, en is niet exact aangesloten op het rapport van Peutz. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau van deze installaties mag in alle periodes niet meer dan 50 dB(A) zijn op de gevel van het Luciagebouw. Voorschrift 1.2.1 blijft daarbij onverkort van kracht.

- V. Maximale geluidsniveaus (voorschrift 1.2.3 en 1.3.2)

Uit het rapport van Peutz blijkt dat als gevolg van de inrichting op alle beschouwde woningen het maximale geluidniveau van artikel 2.17a van het Activiteitenbesluit kan worden overschreden. Het betreft in alle gevallen stemgeluid van "schreeuwende" mensen op het terras. Muziekgeluid is hierbij niet relevant. Gezien de ligging van de inrichting in het centrum van Rotterdam is er sprake van een hoog achtergrondgeluidniveau, en maken luidruchtige personen ook deel uit van het "normale" omgevingsgeluid. Teneinde de inrichtingen niet onevenredig te belemmeren in hun bedrijfsvoering worden daarom op alle woningen en (geluid)gevoelige gebouwen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting ook hogere maximale geluidsniveaus toegestaan. Dit is bij het Luciagebouw gebaseerd op metingen van stemgeluid op de terrassen door Event Acoustics, waarbij ook geluid van passanten gemeten is. De maximale geluidsniveaus bij de woningen aan de Joost Banckertsplaats, bij de Manhaveflat, aan de Kruiskade en de woningen 'Post' die bestemd zijn boven het oude postkantoor is berekend op basis van een modelberekening waarbij diverse personen tegelijkertijd luid schreeuwen op het terras. Op grond daarvan is een maatwerkvoorschrift opgenomen voor de dagdelen waarop de standaard grenswaarden van het Activiteitenbesluit worden overschreden. Bij een normale bedrijfsvoering is het in de voorschriften toegestaan

maximale geluidniveau daarmee toereikend, ook bij 10 tegelijkertijd “luid schreeuwende” mensen aan de rand van het terras van de inrichting. Dit maximale geluidniveau heeft *geen* betrekking op geluid van komende en vertrekkende bezoekers buiten de terrassen van de inrichting.

Omdat bij het tonen van sportwedstrijden er gelijktijdig door alle personen op een terras luid kan worden geschreeuwd, zijn voor juichende supporters bij het tonen van sportwedstrijden de toegestane piekgeluidniveaus verder verhoogd. Deze verhoging kan bij wedstrijden van Feyenoord of het Nederlands Elftal meerdere keren per wedstrijd plaatsvinden en bij andere sportwedstrijden naar verwachting slechts incidenteel. Bij het Luciagebouw is 105 dB(A) toegestaan, en op de overige woningen is 15 dB(A) meer toegestaan dan op basis van het berekende piekgeluid vanwege 10 schreeuwende personen. Deze verhoging van het maximale geluidniveau van 15 dB(A) is daarmee gebaseerd op een vol terras met juichende supporters, waardoor er geen belemmering is in de bedrijfsexploitatie. In het rapport van Peutz zijn de hogere piekgeluidniveaus nader toegelicht.

De resulterende maximale geluidniveaus bij de woningen uit de voorschriften 1.2.3 eerste lid en 1.3.2 eerste lid en tweede lid worden acceptabel geacht, omdat deze vergelijkbaar zijn met de (gebruikelijke) geluidniveaus en het type geluid van passanten in het horecagebied rondom het Stadhuisplein, de Lijnbaan en de Kruiskade. Omdat juichende supportersgroepen, met een maximaal geluidniveau (d.w.z. het gelijktijdig door alle personen op een terras luid schreeuwen), volgens voorschrift 1.2.3 tweede lid en 1.3.2 derde lid, een belangrijk onderdeel uitmaken van de bestaande bedrijfsvoering en niet heel vaak voorkomen, wordt dit ook acceptabel geacht. Wij verwijzen in dit verband mede naar de overwegingen onder de alinea ‘Belangenafweging – Andere (hogere) geluidwaarden’.

De resulterende maximale muziekgeluidniveaus *in* de studentenwoningen zijn bij gesloten gevel van de studentenwoningen meer dan 10 dB onder de maximale geluidniveaus zoals deze zijn toegestaan onder het Activiteitenbesluit en ook bij juichende supportersgroepen zal het toegestane geluidniveau niet worden overschreden.

Evenementen (voorschriften 1.4.1 t/m 1.4.3)

Evenementen, waarbij meer versterkt geluid op het terras gewenst is, zoals belangrijke internationale voetbalwedstrijden of festiviteiten, zijn niet mogelijk binnen de in het onderhavige besluit vastgestelde geluidniveaus bij de woningen.

Artikel 2.21 van het Activiteitenbesluit voorziet echter in een mogelijkheid om bij gemeentelijke verordening in afwijking van de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19a dan wel in afwijking van maatwerkvoorschriften op grond van artikel 2.20 voor festiviteiten hogere geluidsniveaus toe te staan.

In de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012 is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. De APV bevat in de artikelen 4.2 en 4.3 een regeling voor festiviteiten op grond van artikel 2.21 Activiteitenbesluit. Gedurende een gemaximeerd aantal dagen en onder diverse voorwaarden worden de geluidniveaus op grond van het onderhavige besluit met maximaal 15 dB(A) verhoogd (artikel 4.3, eerste lid, APV). De APV voorziet dus in een regeling om voor festiviteiten afwijking van de geluidwaarden uit dit maatwerk toe te staan. De horeca-inrichtingen kunnen dus op grond van de APV bij het bevoegd gezag om een uitzonderingssituatie vragen (een zogenoemd ‘Geluidje’ in combinatie met een evenementenvergunning). Gelet op voorgaande, strekt voorschrift 1.4.1 van dit besluit er dus toe te verduidelijken dat de in de paragrafen 1.2 en 1.3 van

het maatwerk opgenomen geluidwaarden niet gelden tijdens de festiviteiten en collectieve festiviteiten waarvoor conform de artikelen 4.2 en 4.3 van de APV hogere geluidwaarden gelden. Omdat de voorschriften in paragraaf 1.1 van het maatwerk gericht zijn op het voldoen aan de waarden uit de paragrafen 1.2 t/m 1.3 geldt het bepaalde in die paragraaf (m.u.v. 1.1.17) eveneens niet bij festiviteiten en collectieve festiviteiten waarvoor op grond van de APV hogere geluidwaarden gelden.

In het geval van een evenement waarbij het terras van de inrichting deel uitmaakt van het evenemententerrein, en daarmee van de openbare ruimte (zoals bijvoorbeeld bij een public viewing van een voetbalwedstrijd) zijn voor het evenement de geluidgrenswaarden uit de evenementenvergunning van kracht. Van belang is dat in dat geval, zoals gezegd, het terras niet meer als zodanig is te herkennen als zijnde verbonden aan de inrichting en dat het ook niet meer als zodanig (als 'exclusief') behorend bij de inrichting kan worden bediend. Kortom, er is dan sprake van één groot evenemententerrein in de openbare ruimte. In voorschrift 1.4.2 is geregeld dat ook in die situatie voor de inrichting de voorschriften in paragraaf 1.1 t/m 1.3 niet gelden.

Direct na afloop van de festiviteit moet de inrichting weer voldoen aan de maatwerkvoorschriften uit dit besluit. Dit volgt uit artikel 4:3, zesde lid, van de APV en is daarom niet geregeld in voorschrift 1.4.1 van het onderhavige besluit. Voor evenementen geldt in voorschrift 1.4.2 hetzelfde. Wel is in voorschrift 1.4.3 bepaald dat als in het kader van een festiviteit of een evenement op het terras via een niet-begrensd geluidinstallatie muziek is gedraaid, de geluidbegrenzer de volgende dag opnieuw conform de daarover gestelde voorschriften dient te worden afgesteld en verzegeld. Ook is bepaald dat het wijzigen van de instellingen of verbreken van de verzegeling voorafgaand aan de festiviteit aan het bevoegd gezag moet worden gemeld.

Deze maatwerkvoorschriften en de Omgevingswet

Overgangsrecht: de status van dit besluit onder de Omgevingswet

Uit het overgangsrecht in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (artikel 8.1.5, derde lid, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet) volgt dat dit besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer totdat het onherroepelijk is, wordt beheerst door het oude recht. Vanaf het moment dat dit besluit onherroepelijk wordt, geldt dit besluit op grond van artikel 8.1.5, vijfde lid, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet als een besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet, voor zover die voorschriften gaan over een onderwerp waarvoor het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften kan stellen als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet.

Regels over geluid door horeca-activiteiten in het omgevingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn de regels over geluid uit het Activiteitenbesluit vervallen. Onder de Omgevingswet moet het omgevingsplan erin voorzien dat het geluid door een activiteit op gevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Ook dient daarbij rekening gehouden te worden met cumulatie van geluid uit meerdere bronnen. Dit volgt uit artikel 5.59 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Deze opdracht om geluid door activiteiten in het omgevingsplan te reguleren omvat ook het reguleren van geluid door horeca-activiteiten (onder de Omgevingswet is het inrichting-begrip losgelaten en worden activiteiten gereguleerd). Over de wijze van reguleren hiervan in het omgevingsplan bevat het Bkl in paragraaf 5.1.4.2 instructieregels. Voor de overgangsperiode dat gemeenten nog niet in eigen regels over geluid door activiteiten in het omgevingsplan hebben voorzien, maken de regels uit het Activiteitenbesluit, als onderdeel van de zogenoemde 'bruidsschat', onderdeel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Deze

regels zijn te vinden in paragraaf 22.3.4 van het Omgevingsplan van de gemeente Rotterdam. Voor horeca-inrichtingen is met name paragraaf 22.3.4.2 van belang.

Maatwerkvoorschriften voor horecageluid op grond van het Omgevingsplan

Voor geluid afkomstig van horeca-activiteiten gelden sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet de daarover (vooralsnog in paragraaf 22.3.4) opgenomen regels in het Omgevingsplan van de gemeente Rotterdam (het Omgevingsplan). Het Omgevingsplan voorziet in de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Artikel 22.45 van het Omgevingsplan voorziet in de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen over de geluidregels in paragraaf 22.3.4 en over de in artikel 22.44 opgenomen specifieke zorgplicht. Het stellen van een maatwerkvoorschrift kan alleen met het oog op de belangen bedoeld in artikel 22.42 en met toepassing van de relevante instructieregels in paragraaf 5.1.4.2 van het Bkl.

Dit betekent dat het bevoegd gezag met het oog op het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu, maatwerkvoorschriften kan stellen waarmee in ieder geval:

- kan worden afgeweken van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) en het maximaal geluidsniveau L_{Amax} uit artikel 22.63 van het omgevingsplan. Hierbij is relevant dat indien er hogere waarden worden vastgesteld, dat dit op grond van artikel 5.66 van het Bkl niet mag leiden tot een overschrijding van de in dat artikel genoemde grenswaarden voor toelaatbaar geluid in geluidgevoelige ruimten binnen gevoelige gebouwen.
- invulling kan worden geven aan de specifieke zorgplicht uit artikel 22.44 van het omgevingsplan door bijvoorbeeld voorschriften te stellen over door degene die de geluidveroorzakende activiteit verricht, te treffen technische voorzieningen en in acht te nemen gedragsregels.

Latere wijziging van dit besluit met bevoegdheden onder de Omgevingswet

Behoeven in de toekomst de in dit besluit op grond van het Activiteitenbesluit opgenomen maatwerkvoorschriften wijziging? Dan heeft het bevoegd gezag (het college van burgemeester en wethouders) de bevoegdheid om op verzoek of ambtshalve op grond van artikel 22.45 van het Omgevingsplan van de gemeente Rotterdam, een maatwerkvoorschrift stellen als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet. Met toepassing van deze bevoegdheid kunnen de in het onderhavige besluit opgenomen maatwerkvoorschriften worden gewijzigd of kunnen deze maatwerkvoorschriften worden vervangen door nieuwe maatwerkvoorschriften op grond van het Omgevingsplan.

Afwijken van de geluidregels in het bestemmingsplan 'Lijnbaankwartier-Coolsingel'

Het bestemmingsplan 'Lijnbaankwartier-Coolsingel' bevat in lid 3.4.8 maatwerkregels voor de horeca aan het Stadhuisplein, die zijn afgestemd op maatwerkvoorschriften op grond van het Activiteitenbesluit. Zodra het bestemmingsplan 'Lijnbaankwartier-Coolsingel' van kracht wordt, maakt het op grond van het overgangsrecht in artikel 4.6, eerste lid, onder g, van de Invoeringswet Omgevingswet onderdeel uit van het (tijdelijk deel van het) Omgevingsplan van de gemeente Rotterdam.

Dit betekent dat als de maatwerkvoorschriften worden gewijzigd of vervangen door nieuwe maatwerkvoorschriften op grond van het Omgevingsplan, er ook toestemming verleend moet worden om af te wijken van de geluidregels in lid 3.4.8 van het Omgevingsplan. De maatwerkvoorschriften op grond van artikel 22.45 van het Omgevingsplan omvatten die toestemming niet. Die kunnen immers alleen betrekking hebben op de in paragraaf 22.3.4 opgenomen geluidregels en over de in artikel 22.44 van het Omgevingsplan opgenomen specifieke

zorgplicht. Ontbreekt de toestemming om af te wijken van de geluidregels in lid 3.4.8? Dan handelt de inrichting wel in overeenstemming met het nieuwe of gewijzigde maatwerkvoorschrift, maar toch in strijd met de bepalingen (lid 3.4.8) van het Omgevingsplan van de gemeente Rotterdam.

Het bestemmingsplan Lijnbaankwartier-Coolsingel bevat daarom in lid 3.5.3 een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder c, Wro. Een dergelijke vergunningplicht geldt op grond van het overgangsrecht in artikel 22.10 Omgevingswet als een binnenplanse vergunningplicht voor een omgevingsplanactiviteit. Die vergunning moet worden verleend als de activiteit niet in strijd is met de regels die in het Omgevingsplan zijn gesteld over het verlenen van de omgevingsvergunning. Dit volgt uit artikel 8.0a, eerste lid, van het Bkl. In lid 3.5.3 van het bestemmingsplan 'Lijnbaankwartier-Coolsingel' is, kort gezegd, opgenomen dat die vergunning om af te wijken van het bepaalde in lid 3.4.8 kan worden verleend als de maatwerkvoorschriften die ten grondslag liggen aan lid 3.4.8 zijn gewijzigd en onder de voorwaarden dat afwijken alleen kan conform de gewijzigde maatwerkvoorschriften.

Opgemerkt moet hierbij wel worden, dat de bevoegdheid om met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit afwijking van de regels in het Omgevingsplan toe te staan, uitsluitend geschikt is voor het verhogen van geluidwaarden. De geluidregels in lid 3.4.8 van het Omgevingsplan komen als gevolg van het verlenen van die omgevingsvergunning niet te vervallen. Dat betekent dat als het nodig is om van een inrichting de geluidruimte te beperken (door het verlagen van de toegestane geluidwaarden), dat dit alleen kan doormiddel van wijziging van de betreffende geluidregel in het Omgevingsplan. En dit kan alleen met een besluit tot wijziging van het Omgevingsplan. Dit is overigens niet anders dan onder het oude recht.

Overige aspecten

Geluidspectra

In de maatwerkvoorschriften is het toelaatbare muziekgeluidniveau binnen de inrichting met geopende gevels (voorschrift 1.1.8) en op het terras (voorschrift 1.1.10) vastgelegd in zowel dB(A) als dB(C) en het toelaatbare muziekgeluidniveau binnen de inrichting met gesloten gevels (voorschrift 1.1.7) alleen in dB(C). Dit is omdat de geluidisolatie en -overdracht tussen de inrichting en de geluidsgevoelige ruimten in de woning(en) sterk frequentie-afhankelijk is. Het maximaal toelaatbare muziekgeluidniveau binnen de inrichting in dB(A) is daarom sterk afhankelijk van het gehanteerde muziekspectrum. Als het daadwerkelijk weergegeven muziekspectrum binnen de inrichting afwijkt van het in het geluidrapport aangenomen spectrum, dan kunnen de grenswaarde in omliggende woningen overschreden worden, terwijl toch aan het maximaal toelaatbare muziekgeluidniveau binnen de inrichting in dB(A) wordt voldaan. Door het maximaal toelaatbare muziekgeluidniveau binnen de inrichting bij geopende gevels zowel in dB(A) als in dB(C) te specificeren, wordt het aangenomen spectrum op twee manieren vastgelegd. Voor de situatie met gesloten gevels is alleen de waarde in dB(C) opgenomen, omdat met gesloten gevels deze waarde bepalend is voor de geluidbelasting op de gevel van het Luciagebouw. Omdat de muziekgeluidniveaus in de inrichting in dB(C) en waar relevant ook in dB(A) begrensd zijn, is op de gevel van het Luciagebouw (voorschrift 1.2.1) alleen nog een geluidniveau in dB(A) relevant.

Conclusie

Uit de toetsing en overwegingen hiervoor volgt dat het stellen van maatwerkvoorschriften nodig is ter bescherming van het milieu en dat door het stellen van maatwerkvoorschriften aan het Activiteitenbesluit kan worden voldaan. Degene die de inrichting drijft, dient zich te houden aan deze maatwerkvoorschriften.

BIJLAGE 1: BEGRIPPENLIJST EN LIJST VAN AFKORTINGEN

Activiteitenbesluit:

Het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Akoestisch deskundige:

Een door de fabrikant of importeur van de geluidbegrenzer geautoriseerde leverancier en installateur.

Bevoegd gezag

Bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning, p/a DCMR Milieudienst Rijnmond Postbus 843, 3100 AV Schiedam.

Dag-, avond- en nachtperiode:

De periode gelegen tussen 07:00 uur en 19:00 uur; 19:00 uur en 23:00 uur respectievelijk 23:00 uur en 07:00 uur.

DCMR

DCMR Milieudienst Rijnmond
Parallelweg 1, 3112 NA Schiedam
Postbus 843, 3100 AV Schiedam
Telefoon : 010 - 246 80 00–Fax : 010 - 246 82 83
E-mail : info@dcmr.nl

Equivalent geluidsniveau (L_{eq})

Het A- of C-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode, optredende geluid, vastgesteld overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999", uitgegeven door het Ministerie van VROM.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,LT}$)

Het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, gemeten in een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999", uitgegeven door het Ministerie van VROM.

$L_{eq,3 min}$

Het voortschrijdend equivalente (gemiddelde) geluidniveau (L_{eq}) over een meettijd van 3 minuten.

Geluidsgevoelige bestemmingen

Gebouwen of objecten, aangewezen in het Besluit geluidhinder krachtens de artikelen 49 en 68 van de Wet geluidhinder (Stb. 1982, 465).

Geluidsgevoelige ruimte van een woning

Een verblijfsruimte als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012. [In een verblijfsgebied gelegen ruimte voor het verblijven van personen].

Geluidmonitoringssysteem 2016 / GMS 2016

Dit is het monitoringssysteem uit 2016 zoals vastgelegd in de *“Overeenkomst Geluidmonitoringssysteem Stadhuisplein Rotterdam en omgeving van 6 juli 2016”*, waarop de inrichting voorafgaande aan het van kracht worden van deze beschikking reeds is aangesloten. Doel van het systeem is het registreren van herkenbaarheid van muziekgeluid bij woningen aan de Joost Banckertsplaats en andere woningen.

Geluidmonitoringssysteem 2024 / GMS 2024

Dit monitoringssysteem bepaalt of bij het afspelen van muziekgeluid de gevel van de inrichting geopend is en of het muziekgeluidniveau binnen de inrichting niet te hoog is. Doel van het systeem is zelfregulering door de inrichtingen (muziek zachter, minder bassen en/of gevel sluiten). Zie voor meer toelichting de *kop “Geluidmonitoringssysteem” en “Onderbouwing van de voorschriften – Aansluiting bij het Geluidmonitoringssysteem 2024 (voorschrift 1.1.1, 1.1.2, 1.1.7 en 1.1.8)”*.

Geluidsniveau in dB(A)

Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) ter zake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1989.

Geopende gevel

Een gevel die geen gesloten gevel is.

Gesloten gevel

Een gevel waarvan alle beweegbare delen gesloten zijn en waarbij bij een meerlaagse gevel ook alle gevellagen gesloten zijn. Met dien verstande dat als één sluisdeur open staat voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen de gevel ook als gesloten geldt.

Geluidsniveau in dB(C)

Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(C), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) ter zake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1989.

Inrichting

Elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht.

Levende muziek

Muziek, die ter plaatse door middel van instrumenten of zang geproduceerd wordt.

Maximaal geluidsniveau (L_{Amax})

Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteorocorrectieterm C_m , vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai, 1999'. De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdconstante van 125 ms.

Medewerker

Alle personen die voor de inrichting taken uitvoeren, met inbegrip van extern ingehuurd personeel, zoals beveiligingsmedewerkers of DJ's.

Muziekgeluidniveau bij de gevel

Muziekgeluidniveau dat in de inrichting gemiddeld wordt gemeten in gehele het gebied van 1,5 tot 4 meter van de gevel, op 1 tot 2 meter boven de vloer en minstens 1 meter van muren en het plafond.

Nagalmveld

Geluidveld in een ruimte dat een gevolg is van veelvuldige reflecties tegen wanden, vloer en plafond.

Versterkte muziek

Elektrisch dan wel elektronisch versterkte muziek.

Wm

Wet milieubeheer.

Woning

Gebouw of gedeelte van een gebouw waar bewoning is toegestaan op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening, bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening, of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van laatstgenoemde wet.

Woonruimte

Een ruimte binnen een woning voor zover die als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd.

Ons kenmerk

BIJLAGE 2: HOGERE WAARDEN

Fust – restaurantfunctie

Dagperiode

Avondperiode

Naam	Omschrijving	Hoogte	Muziek	Stem	Overig	Totaal	Dag	LarLT incl toeslag
03_1_A	Woningen Stadhuisplein	5	56	52	45	58		68
CS 65_A	Pand Coolsingel 65	10	49	44	37	50		60
KLB 1A_B	Pand Korte Lijnbaan 1A	8	47	40	27	48		58
LB 53_1_B	Pand Lijnbaan 53	8	46	42	34	48		58
LB 54_1_A	Pand Lijnbaan 54_1	5	54	48	41	55		65
SHP 23_A	Pand Stadhuisplein 23	10	52	51	62	63		73
StLuc_F	Pand Sint-Luciastraat 38	35	45	39	36	46		56

Naam	Omschrijving	Hoogte	Muziek	Stem	Overig	Totaal	Avond	LarLT incl toeslag
03_1_A	Woningen Stadhuisplein	5	56	53	42	58		68
CS 65_A	Pand Coolsingel 65	10	49	46	37	51		61
KLB 1A_B	Pand Korte Lijnbaan 1A	8	47	41	21	48		58
LB 53_1_B	Pand Lijnbaan 53	8	46	43	35	48		58
LB 54_1_A	Pand Lijnbaan 54_1	5	54	49	40	56		65
SHP 23_A	Pand Stadhuisplein 23	10	52	52	64	65		75
StLuc_F	Pand Sint-Luciastraat 38	35	45	40	37	47		57

* In de kolom Muziek is de berekende waarde rood gemarkeerd indien volgens de uitgangspunten sprake is van herkenbaarheid
** In de kolom LarLT incl toeslag zijn de waarden rood gemarkeerd indien overschrijding van de grenswaarden plaatsvindt

Nachtperiode	Omschrijving	Hoogte	Muziek	Stem	Overig	Totaal	Nacht	LarLT incl toeslag
03_1_A	Woningen Stadhuisplein	5	53	49	41	55		65
CS 65_A	Pand Coolsingel 65	10	47	41	36	48		58
KLB 1A_B	Pand Korte Lijnbaan 1A	8	45	37	20	46		56
KLB 4A_B	Pand Korte Lijnbaan 4A	8	42	36	31	43		53
LB 53_1_B	Pand Lijnbaan 53	8	44	39	33	46		56
LB 54_1_A	Pand Lijnbaan 54_1	5	52	45	39	53		63
SHP 23_F	Pand Stadhuisplein 23	10	48	48	62	63		73
StLuc_F	Pand Sint-Luciastraat 38	35	43	36	35	44		54
R501_E	Rotterdam Building	65	43	35	32	44		54

Fust – uitgaansfunctie							Avondperiode							Nachtperiode						
Naam	Omschrijving	Hoogte	Muziek	Stern	Overig	Totaal Avond	LarLT incl toeslag	Naam	Omschrijving	Hoogte	Muziek	Stern	Overig	Totaal Nacht	LarLT incl toeslag					
03_1_A	Woningen Stadhuisplein	5	50	62	42	62	72	03_1_A	Woningen Stadhuisplein	5	38	57	41	57	57					
CS 65_A	Pand Coedlingel 65	10	43	54	37	54	54	CS 65_A	Pand Coedlingel 65	10	32	50	36	50	50					
KLB 1A_B	Pand Korte Lijnbaan 1A	8	39	50	21	50	50	KLB 1A_B	Pand Korte Lijnbaan 1A	8	30	46	20	46	46					
LB 53_L_B	Pand Lijnbaan 53	8	40	51	35	51	51	LB 53_L_B	Pand Lijnbaan 53	8	29	47	33	47	47					
LB 54_L_B	Pand Lijnbaan 54_1	8	46	57	41	57	67	LB 54_L_B	Pand Lijnbaan 54_1	8	35	53	40	53	53					
SHP 23_B	Pand Stadhuisplein 23	15	50	61	54	62	72	SHP 23_B	Pand Stadhuisplein 23	15	36	57	53	58	58					

* In de kolom Muziek is de berekende waarde rood gemarkeerd indien volgens de uitgangspunten sprake is van herkenbaarheid
** In de kolom LarLT, incl toeslag zijn de waarden rood gemarkeerd indien overschrijding van de grenswaarden plaatsvindt

Fust – uitgaansfunctie

Naam	Omschrijving	Hoogte	Nacht (Lamax)
03_1_A	Woningen Stadhuisplein	5	86
0_C	Kruiskade appartementen	7,5	68
CS 65_A	Pand Coolsingel 65	10	78
JB2_B	Joost Banckertsplaats	29,5	72
KLB 1A_2_B	Pand Korte Lijnbaan 1A	8	73
KLB 4A_B	Pand Korte Lijnbaan 4A	8	71
LB 47_B	Pand Lijnbaan 47-51	8	70
LB 53_1_B	Pand Lijnbaan 53	8	75
LB 54_1_A	Pand Lijnbaan 54_1	5	81
RB01_F	Rotterdam Building	70	69
SHP 23_A	Pand Stadhuisplein 23	10	86
St.Luc1_F	Pand Sint-Luciastraat 38	35	72
St.Luc2_F	Pand Sint-Luciastraat 1-15	35	72

